

Drama en tres actes

original

y en vers

de

MONTSERRAT.

1041

Conrat - Bourre

Acte premier

МОНТЕФИАН.
ТАЯЯЯЯЯЯ

MONTSERRAT.

—

Drama en tres actes,
en vers original de

Louvat Roure

Teatro Romea.

1881.

TAB. III. PL. VI.

Stem of the plant

Stem of the plant

Stem of the plant

Stem of the plant

Stem of the plant

Personatjes.

=

Montserrat.

D^e Mercè

D. Enrich.

Melcior

D. Gust

.. Narcis

Andreu

L'accio a Figueras, contemporanea.

to London

1853

London

to the Secretary

of the Society

of Friends

in America

to be sent

to the

Secretary

of the

Society

of Friends

in America

Acte primer.

Sala de rebreuer en casa de
 Don Enrich. Escena tancada
 ab duas portas al fondo
 la de la dreta es l'entrada
 general: la de la esquerra
 surt al jardi - Portas laterals:
 la de la de la dreta es del quan-
 to de Montserrat, la de la
 esquerra dona a las habita-
 cions interiors, un vetlladó
 o taula de cusir en un

canto y taula rodona al
centro ab llibres sobre. sofà
sillon, cadires, de nius accessoris
d' una sala de rebre d' una
casa acomodada.

=

Escena 3^a.

Donya Mercè treballant en lo
velllador D. Enrich llegint lo
diari sobre'l sofà.

=

En.

(trayentse'l rellotgi de
la butaca.)

A lo menys fa mitj' hora
qui haurà arribat lo carril.

Mex. Es estrany que l' Andrenet
encara no sigui aquí.

En Per pò ho deya.

Mer. Pero in sembla
que habent escrit D. Narcís
que vindria, haurà vingut

En. també ho crech.

Mer. Y ab mer motiu
no habent tornat lo bordet

En. L' Andreuet.

Mer. L' Andreuet, si

En. Anomenal pèl seu nom.

Mer. Devant d'ell sempre li dich.

En. Y avésat a dirli sempre.

li D. Narcís te sentís.

que deyas bordet.

Mer. Ya se

que no li fora ben vint.

pero parlant ab tu sol.

En. Ja fa set anys que'l tenim.

159

Me. Prop de vuit

En. ò prop de vuit

Hi ha temps per donar al olvit

si es bordet ò si no es

El es ja gran y es massa viu

per no comprendre las cosas.

Me. Ja ho sab ell.

En. Ja ho se que si,

pero no pot agradarli

senti que un altre li diu.

Me. Que li dice may?

En. No, pero

la minyona ho pot senti

ò algu de fora de casa

y sabent que tu li diu.

li queda bordet per nom
y qui li treu? Ya es prou trít!
lo tenir pena semblanta

Me Enrich que in vîngan à mi.
taí pensar que li deritjo

En. Ya mi ho penso, pero ho dich
perque fîn sense voler
podrián.

Me No hi ha perill.

vayà, hi posarè cuidado
perque no hi tîngan que di

En Ya veus que no t parlo pas
per mi.

Me Ya ho sè perque dius.

Escena 12
Dit Montserrat.

=
sunt de lo dret ab clugar
estrellas fetas de crochi.
à la mà.

Mon. Miris ara si li agrada.
En Vamos, veig que fa bunich.
(agafant las estrelles)

Mon. Y vorté i creya que no
(enseyant las li)

obra i vindrà un altre aipís
y un altre.

En Si ja i comprenent.

Me Estai bé.

(Mirant las estellas)

En no hauria dit
vegent las estrellas solas
que fessen conjunt tant rics.

Mer. Pero esta molt atrassada
la barcova: y in sembla a mi
que d'aquí que t'casarás
no estarà llesta.

Mon. Que diu,
mare? La que en lo col·legi
vaig fè per l'oncle felip
en tres mesos va esta' llesta.
D'aquí a wadal n'hi ha cinch.

Mer. Ha ho crech, pero en lo col·legi
no faria mes seguit.

Mon. et les horis de descansar.

y encare trayent d'aquí
la de repassà'l piano,
escriure a votés, cusir,
y fer altres frioleretas
que m'convenian.

Eu, com descansava?

Mon ² Feb 1890

es un treball tant sensill,
que es mes entreteniment
que altre cosa.

Un quart de cuich.

(mirant le vellotje)

Me n vaig fins a l'estació
A veure si pe'l camí
me topo ab ell.

Mer

Ose, be, verli

En

(portant le barret)

Si ve algiu, que tot seguit
torno: que esperi al despaig.
D. Gut no deura veni
fin mei tant.

Mon

Avans vùdrà
en Melciò tot sol, à dir
l' hora en que vùdrà l' seu pare,
Aigis ho ha dit al mati.

En. Donchs torno luego

(Avant au fond,)

Mer

Entre tant
recados à D. Marcis.

Scena 3^a

Montserrat D^e Mercè.

aquella feut croclic sentada
 en un silló y aquesta curint
 als vetlladors.

Mon. L'Andreu et ja li haurà dat
 que ni deu habè dormit
 pensant sols tota la nit
 ab D. Narcís.

Mon. Ah li ha dinat
 tenint tot lo pensament
 ab ell.

Mon. Es una passió
 que te per aquet senyó
 y D. Narcís igualment.

Estima ei n' al Andreu et, —

com un pare a n'al seu fill.

Ma y no es estrany

Mer

molte senill

Com d' Andreu es bordet

y en la casa i ha criat

dels bordets de Barcelona,

D Narcís es la persona

a qui sols ell ha tractat

de petit, puig D. Narcís

fa anys que es administrador

de la casa: y per això

se'ls estima a tot així;

Es un genit especial

per ells; los tracta ab amor,

juga ab ells.

Mon.

Excelent cor

segons veig.

163

Me

Un natural.

que ni qu'ei buquies exprès,
Tot hom que 'l coneix ja diu
que pels bordets no n'ei viu.
Se 'l estima per devers
Ara sols deura venir

per sapigue com segueix
l' condreuet. Creulo: sufieix
pels bordets quant se pot di
La veus qui ei tant bordador...

Mon. Volquerli mal es pecat

Me Donchs lo veuran irritat
y cambiai de color;
si sent di mal d'un bordet:
fiu li repugna si un hom

no l' auomena pe'l nom
y l' hi diu bordet.

Mon.

Ben fet

L' esse bort es una tara
devant de la societat
y crech una iniquitat
recordarlorhi a la cara.

No es culpa d'ells, se'l que son,
y no fent niol de cap mena,
es mal fet donarlorhi pena,
fentlorhi present l' afront
de que son bort.

Mon

D. Narcis

d' aqueix mateix modo pensa

Mon

Se'ria ferli una ofensa

pensa que no ho creu aixís

No tindrà bon sentiment
qui d'aquet modo no ho vegi ..
jo .. ni aquí ni en lo col·legi
he après cosa diferent.

et qui té l'entendrent, bo,
humil, tot hom lo fa creure,
aplicat, que te que veure
que sigui bont o que no?

Pucava que es bont y ho sab
es cruel que ningú li diga
lo que, sent ell bo, l'obliga
pe'l mon, a abaixar lo cap.

Ulls És clà, pobre criatura,
fa vuit anys que s'està aquí
y may ha dat un que di.
Pucava ara se'n figura

lo dia que'l van portà
al principi jo m tenia,
pobret, que i augoraria
y l' hauriam de tornà.

Ton pare prou li comprava
joguinau lo que volguis ---

Ca'. tot era perdent
sempre trit, sempre ploraba,
fin que al colegi ab los noys
se và comensa à ditreure,

y ara no hi ha mei que veure,
tot en ell son alegroys.

Mm. Sempre l' he vut divertit

Mm. Es que quan lo van portà
tu estavas a Perpinyà

Mm. Pero encare era petit.

Mer. Ja set anys que vas veni
del col·legi: ara hi tindrà
el divuit si fa o no fa

Man. Pontí, devia tenir

uns onze anys.

Mer. Sembla que ve.

(mirant la porta)

Man. Y ve sol!

(mirant també)

Escena 4^a

Dita Andreu.

Ab un llibre a la

ma.

Mer. ; que no ha arribat

D. Narcís?

An. Y me trempat,

Et a casa D. Sevè.

Mex. Lo seu cunyat

An. I tot seguit

vindrà.

Mon. Ha veus si ha vingut

An. Mira, mira que ni ha dut.

(Lo llibre)

Mon. Un llibre.

An. Y que no es petit,

unas fables ilustrades

Mira tu, quin animal.

; no fa, que son naturals?

Mon. Son làminas ben pintadas

An. Mira aquest bon qui està bé

y quin badell mes bufò.

Mon. Un podi tant ab perdò.

An. Y sense perdò també.

Mer. Ha arribat sol?

An. No.

Mer. Ha arribat.

algun altre?---

An. Ab mes de mil.

anava tot ple'l carril
pero, a fi no'ls he contat,

Mon. Naja una contestació

An. Segon la pregunta teua.

Mon. Pero en companyia seva.

An. Veus això ja no es allò
no ha vingut ab ningú mes,
recados de sor Maria.

(à Meri)
Mer. Sembla que t'agradaria
vèure-la.

Jou. Pron si poguèi.

Mon. Donchs t'agradaria.

Jou. Es clai.

(sempre rimant lo libre)

Mer. t'estimava?

Jou. Si senyora.

Mon. Qui es?

Mer. La superiora
de las germanas que hi ha
a la casa.

Jou. Montserrat.

quoytani aqui quin llo

Mon. Be, després,

Ans.

No t' fassi pò

dona, no veus qui es pintat?

M' ha dit si t' estabas bona,

O. Narcís.

Men

I que li has dit?

En que no.

Men

(Ab estranyesa)

Com! quin acudit!

En. Que no veu qui ella curadora

fent preguntes tant estranyes?

; que li tenia que di

si estabas bona? que si.

- Ha l'hi he explicat que t'afanyas
pel casori.

(A Montserrat)

Mon. Això a ningú
no dignis, si no jo! bo!

An. Lo que li hagi explicat jo,
podrà estalviar-te tu.

Mex. No, no, Andreu, no convé,

En. I que i creu que quan vindrà
tot desseguit no ho veurà?
lo secret del atmetlè!

Vindrà aquí, li haurà en el·leció

, a Montserrat

veurà que nos feu lo pín, pín,

(Merce riu)

Ma. Si, mare, vorté se n viu

Mex. Perque veig que té valió.

Mon. Es di que a vorté li agrada
que no digni per tot?

An

Per tot?

Uey! tu! fora d'ell ni un mot.
 És una capra tancada.

Per D. Narcís cap secret,
 y sobre tot no fent mal
 Mentre sigui cuqui.

Mon.

An

Mer.

Es que farías mal fet
 no fetho cuqui.

An.

Ja se jo

que haig de callà y que haig de di,
 y també se distingui
 qui ho té de sabè y qui no.
 Quant ab en Melcior us diu.

(a Montserrat)

aquellas coetas. . .

Mon

(proantre seria)

tu

que us dihem?

Jon

No ho dich a ningú

; que us dieu?

Mon

Si, que?

Jon

us enfileu

fin a dalt del cel.

Mon

(emergendo)

Si, prou.

Per dir-ne poch t'hi atropellar.

Jon. Que no es cert? fin las estrellas

y el sol feu aua en venou

tot d' un plegat son velum

de la terra, y alla voras

tot es auomena flors

169
y es meralda y rubí.
y de prompte en quatre salti
mar en diu ro en à neu,

y tots dos ro adornen
de perlas y de corals.

y us tireu avena d'or
y vingau aquí rosadas
y brisas embalsamades

y treior y nien treior,

y en la cara li troba roas

y en ta mirada esperansa

y en ta paraula alabansa

y en tan mans formos preciosa

y ell a ti raig de l'eterna

y tu a ri ell "dols pensament

y balsam del nien Torment

y sirena eucantadora
y de la platja als jardins
bunquen ramus y pedras fines
y anomenen com joguina
los angels y serafins.

y penso jo de tot lo cor
es coltantos ab anhel;
la mar y la terra y l'cel
tot es patria per l'amor.

Mer. Sembla que no se'n adoni
y mirat.

Mer. Ea, vol fe broma.

Mer. Que no li falta punt ni conia.

(mira a la porta)

En Melcio es aqui, illuxoni.

Escena 5ta
Diti Melcio.

=

que entra deixant lo barret
davant d' una cadira d'
a prop la porta.

Mel. tothom ocupat?

(Diti gaire a Montserrat.)

Mel. Ah! no.

(fent això de deixar la feyna)

Mel. Si s' mouhen me'n vaig. que tal
deide'l mati?

(Mercè torna a treballar)

Mon. Ya ho pots veure.

Mel. ; y vostè?

(acostantse a Marié)

Marié

també

(Melicó, acosta al chavrenet que
fulleja'l llibre.)

An. Bon mar.

Mel Que llegeixes aquí?

An. Un llibre.

Mel Que dius qui es? Be, com et metje
tot te creus que's del teu ram.

Mel No son bestias això?

An. Si.

¿y que no n'hi ha en altres parts
fora de la història?

Mel Prou.

An. Son faulas; veus?

(ensejantli'l llibre)

Mon. Li ha portat

D. Marc, de Barcelona.

Mel. Ha arribat? Ha deus està
content

Mex. Pots pensar-ho.

An. Vaya.

si no ho estigues ni mai.

Mel. Ha tindrà'l gust de conèixer-ho?

An. Si t'esperas, vindrà aviat.

Mon. Acostat una cadira.

(a Melcio que ho fa)

Mel trevallas molt.

Mon. Per so? y tant!

No fa molt la mare ni deya
que no ho tindrà acabat
pe'l carament.

Mel

Pero tu

dius que si

Mel.

No tardarà

a venir el pare, m'ha dit
que lo que habíam pensat
li sembla bé: que podríam
disposar-lo per Nadal.

Mel

Ja es bon temps.

An.

No par per mi,
se m'omplau la pen y man
de pañallons

Mel

Chipo passa.

An

Ah! si, si, ab aigua de Maig.

Mel

Cada dia m' serà un sigle

Mel

De prou que passa volant
lo temps.

Mon.

Pero no ho vejem

fiu que ja'l tenim passat.

Mel sobre tot quant molt i espera

un dia, no arriba may

vola'l temps y'l desitj me,

ven lo punt alont vol avia

y saltant anys, mesos, dias,

hi arivia com un llamp.

Jo, que ja voldria diu

de brin a la Montserrat

a visita la patrona

perque m' fassin bon carat.

y recorre las hermitas

y contempla aquell rocany

y guanya'l mar qui e tant lluy

que'l cel e mes prop que'l mar,

y respirà l'oreig.

(Andréu i acorte a Montserrat)

que ie'n endià tot jugant
l'aroma de farigolar
romaniu y ginestars:
y senti las nostras veus
mots d'amor babutejant;
a mi, que aquest dia espero
cada minut se m'fa un any.

An

(A Montserrat tocant per
la espatlla)

Després me diràs qu'ei breua
quant jo t'ho torne a explicar.

Escena 6^a

Dit D. Curich.

Me. Bonas tardes, D. Enrich.

E. Ola, Melcio, Deu te guard.

Jos. ; Sab que D. Nariu?

E. Ja ho sé,

pero per hont heu passat,
que no he sapigut trobar-lo:
ni han dit que t'hi han vist aquí.

Jos. És que m'he estat un ratet
a casa del seu cunyat.

Allí ha tret del equipatge
aquet llibre. quin caball!
L'ha dut per mi.

E. Ja m'ho penso.

(continua mirant lo llibre
y parlant baix.)

Mon Età be'.

Mel. *(Ensenyant lo crochi's d'elcòs)*
- No no na d'età?
es fet teu.

Mon Si, ja es un mèrit.

(bravo)
Mel Vaya!

Mon. Per mi, si in te cap
es que tringui de servi
per tu.

Mes Serà un abrigall
que ja in podrà fè de fret.

En En di que...

(a l'autre desenant lo llibre)
An No pot tardà

(llegeix al llibre)

En El teu pare?

Mel.

Viendrà prompte.

dintre mitj hora i me tant.

Està tant gojos, que jo

del par que viendrà a donà.

Ell, que sempre està tant serio,

que ningú l'heu riure may,

m'ha parlat ab mitjà rialla

dihentme lo que li conyplan

lo determini que he pres.

Se veu que la Montserat

li ha caigut en gracia, Diu

que no podia trobar

nuller mes ben escullida

per sas bonas cualitats,

per las de voste. —

Mer

Mil gràcia.

En Jo la celebros, la vritat
que sigui a gust de tothom.
Sols aups, regna la pau
en lo matrimoni, si
per una o per altra part
hi hà oposicio, quanti disgustos
venen després de casats.
M'alegro, donchs, que D. Just
ho accepti bè.

Mer

Ah! si.

Mel

Y tant!

Mon.

Si ell hi posés cap reparo
no ho voldria, Deu me'n guard.

Mel

La ditxa us sonrin a l'hora
per tots cantons, Montserrat.

Am. ¡Pobre mungona!

Qu. ^(lligant) ¿que 't passa?

Am. Aquí que llegeixo un cas.

^(loli esoltan)
aquesta pobre lletera

^(señalant lo lánzums)
que porta una jerra al cap
anava a vendre a la plassa,
y contava ella ab lo guany
de la llet, comprà gallinas,
vendre ls ous y comprà pays.

y després vacar, y alegre
saltar y ballar y pataplat
la gerra li cau y i trenca,
ab la cava feta un mar

de llàgrima. pobre dona
contempla com ha acabat
en un tanca, y obri d' ulls
aquell somrient capital,
y gallina, paup y vaca,
tot se'n hi va al botabant.

Mon Ja d' esse trint

Mel. Y tant trint!

Mel. Es farda.

Jou. Que pot passà.

Deixa 'l llibre y va a la
porta.

Escena 7^a

Dik D. Narcin.

An. Mirin, já l' tēnen aqui.
(ab alyria)

En. Que l' passa ebudrent, que t' passa?
D. Navein.

(saluand)

Na. Seig que figueras
proba a tothom.

Mer. Vayà, vayà.

que voté també i manté

Nar. Cambio l' quarter en plata
(luyalant la beuba)

Voté si que i torna jove

(a Merà)

Mer. Poy avall.

En. Que l' vol pendre ara?

Nar. Res. acabo de dinai.

Mer. Demà ha de venir aquí a casa.

Na. De aquí demà ja veurem.

Qu. Ah! no, no hi faltava d'altre.

Mer. La Montserrat cada dia
la veig més bona y més guapa.

Man. En lo de bona es molt cert:
en lo deuenir li don gràcia.

Qu. Lo senyor es D. Melcior Camps.

(presentantlos)

Mel. Metge.

Mel. Novell de l'anyada.

Mer. Servido senyor.

Qu. Lo senyor

(presentant a Narcís)

es lo qui porta la casa
d'enfront de Barcelona,

Mel. Prou que tots vosteí ne parlan

Nar. Los senyors son molt amichs
y no eregui sas paraulas.

Mel. Si en res me conceptua útil,
no ha de fe mes que manarme.

(Donantse las manes)

Nar. Gracian. Y aquell, com se porta?

(A l'Andreu per l'Andreu)

Qu. L'Andreu es una malva
pobre picot

(Tot això baix)

Qu. Me diu lo llibre

que no hi ha res mes exacte.

Mel. De següi que en tot figueras
no hi ha un roy de millo' pasta.

Nar. T'agrada aquest llibre?

(acostant-se al Chodreut)

An

Molt.

Nar. La cal que te i faras carred
que ni apendran coras bonas.

An Y te molt burrica l'annas!

Nar Mira, te 'l vaig compra jo,
pero 'l va' eiculli nor Angela.

Mel Ab lo permir de voste'

(prenent lo barret)

ni arribu fins a la plassa

que tuch de fe una visita,

al carri de Perelada

sub que te una casa seva

(a d'Navas)

Nar. Lo mateix voste' al carre Angle
de Barcelona.

Mcl.

(Ab. Dami)

Ja torno

Q. Donchs no'm despedim per are.

(Meliu seu ve)

Escena 8.

Montserrat. D. Narcis, D. Enric

D^e Mercè Andreu.

Mcl. En lo promier de la noya.

(a Narcis)

Nar. L'Andreu ja me'n parlaba
tot venint. Sembla mi galan joveQ. Si'l conegues, m'es encara
veuria lo que val.

Nar Ja ho crech.

y a la Montserrat li agrada?

Mm Crech que tinc un bon gust qui ell.

Nar En aipò si que i enganya.

no vull ferne cap dèrmerit,

cap: pero per molt que ell valga

de tot sempre hi ha un milló

y de seguir la veritatje e

en per vostè.

On.

Si ell mateix

li ha dit aquí mil vegades

Mm. Que sabs tu?

On

Lo que he sentit.

Mm. Ara ha de venir el seu pare

per demanada.

Nar.

Ja, avuy?

Qu. Aquesta mateixa tarda

Mon. Oq que in vaig à arreglà un picli.
(Obiscandre)

Mer. ; Perque?

Mon. Si, m' treuré la bata.

(no in ve al cuato)

Nar. Es convenient que parlem.)

(Baixa Cuato, i a Merce)

Qu. Andrenet, ves ab las faulas
al despaig.

An. Com voste' vulgui.

(seu va)

Nar. A veure si n' aprenem gay res

ve com acompanyant

a l' Andrenet y torna

a la escena.

Escena 9.

D^e. Merce. D. Lluís. D. Narcís.

Mer. Que hi hà?

Nar. Ningú in pot senti?

(mirant al foro)

Lu. D'aquí, ningú enterament.

Nar. Ei que fora podri prudent —

(mirant mer)

Mer. No senyo, no: ja pot di.

Nar. La Montserrat, creure jo

que encara deu ignorar

que es exposa.

Mer. Pita clà.

Nar. Que no in escoltesen?

En No.

Nar Doncar ara ho ha de sapigüe.

En No pot se.

Mer Ca, D. Narcis.

Nar No hi ha remey, es precís.

En De cap manera.

Mer Perque?

Nar Ha sortit la seva mare,

(sorpreses de D. Carme, D'Elvira)

Elvira, li reconeixament

(enmigant lo paper)

Mer Com diu?

Nar Si: tal com ho sent
y demana a la filla.

Mer (mes sorpresa)

Y ara!

Ei no sento, no; es impossible

(tornant li'l paper)

Mer no potsi.

(alterada)

Nar.

(calmant-la)

Donya Mercè

Jo no sento tant com voste,

pero encara que es sensible,

la mare que demostrant

verho, lo seu fill demana,

se li ha de donar.

Mer

¿qui ho mana?

Nar La llei qui es ben terminant

Ei La llei diu?

Nar

¿qui es molt clara;

per mer que signi severa.

En l'inginta
Mer En tal manera!

Nar Anys mateis ho declarava.

Mer. J'ai vint anys que, vaig tenir
una noia, me la criava,
y quant tres mesos contaba
pobreta se m'va morir.
No li vull dir desconsol
entre fins hont s'arriba;
no se com ho vaig tocar
al veure buyt lo bressol
Per si m'podia distreure
me'n vaig anar a Barcelona
y allí no trobant me bona
me vegi obligada a jeure.
Lo metje que m'visitava

me digué molt resolut
" per recobrar la salut
no hi ha més te que crida.
Al moment se'n va acudir
la Santa Cua, en vertigo
y a la cura en dirigeixo
y ab vorté en vaig trobà alli;
y com sempre complascent,
fentse càrrec de ma pena
me va fé donar una vena
qui entrava en aquell moment.
Allavors, no perilla
que ni en olvidi may més
me va sembla que tornei
à tenir la meua filla.
Com ella, la Mantecerrat

era hermosa, era bufona,
 una germana berrona
 mei no i'hi Nauria semblat
 quantas voltes; ab l'idea
 de que a' ma filla t'nia
 i' anomenava Maria
 lo nom que ma filla i' deya.

(Pauze)

La Montserrat se feu gran
 temint-ne a' n'a mi per mare
 y al l'urich temint per pare
 comi everi en aqueix instant.
 Després, massa sab voste
 com l'hem criada: va estai
 a mi Colegi a Perpinyá
 sin anys. abra aqui la te

instruïda, ben educada,
respirant salut y ditja
tenint tot lo que desitja
y de tot se sent estimada.

y quant han passat vint anys
vint anys, que no es una estona
quant la noya s'ha fet dona,
gràcies als nostres afanyos,
ve una, que ni de vista
la coneix, que s'hi diu sa mare
y la lley diu que l'ampara.
No es una cosa ben trista!

¿Com la lley pot ampàra
aquí s'hi diu sa mare allí
y no ni ha d'amparà a mi
mare seva trenta anys fa?

Anysava à ella, que solo sab
 de la noya'l nom qui es no mer
 y no à mi, que se com es,
 fins los cabells que te al cap?
 et ella que t' espota al fanch
 de la deshonra envilida!

y no à mi, que t' he acullida
 y li he dat la meva sanch?

y lo Uey voldrà que jo
 quant aquesta dona vinguí
 sense mer li digni, tingui
 aqui te la noya? no!

Tal mortiri no'l supreixo

per mer que farer, que digni,

(ab desesperacio')

que ni agafen, que in castiguen

semblant lley no l'obeheixo!

En. Deu fet falta de cap mena
criant la noya?

Nar. Qui ho pot di!

En. Donchs perquè ten de veure
una nova, oi d'arros pensia!

Nar. Ya veuran: jo sols puch fe
una probatura: veure

quede cap modo convè
di a la noya la veritat

Mer que i lo cert: si la sabrà
de seguir que i morirà
de pena la Montserrat.

En. Si: vegi si ho pot logrà.

Nar. Entenguin, no m'comprometo;
lo que jo si li hi prometo

que no in perdre per proba'
Com que l'Andreu et m'ha dit
que i carava, lo primé
que he fet, agafà un paperé
y a Barcelona ho he escrit.
Així ja sabrem demà
lo que la mare disposa,
y segons vegi la cosa
demà mateix marxo allà.
Be: suposem lo millor;
suposem que conseguim
que la mare desisteixi
de la seva pretensió
a lo menys perde prompte,
No es segü de conseguir,
pero desistint ho per mi,

quí això corra del meu compte.
pero ho logro. - suposem -
La noya s'ha de casar.
luego, no pot ignorar
que es expropiata, ¿que fem?
vostei ja podreu prevenir
que la cosa ha d'esser així:
la fe de puta. i pervinir
pel casament... i han de treure,
y allí ab tots los et y nti,
perfectament explicat
canta que la Montserrat
no te parer conegut.

Qu. No ha de venir ella cap cosa
cap escrit, no se ni hi parla.
clar. y l'que senti amonestarla?

Mer. Se cara ab llicencia clon.

Nar. De: ara ve aquí a la ratió,

per jo jo ja l'hi he dit
que parlessim tot seguit.

¿Y'l jove ho sab?

Mer. En Melcís?

No sab res, pero -- no sé --
no crech que hi tingui que dir.

Nar. ¿Y'l seu pare?

En M' sembla a mi

que explicant los hi tot bé

No ¿sí, com no fora estrany
un o altre no hi conviurien

¿sab que dirian després?

que l'han portat ab engany.

D'aquí vindrian questions

tal vegada un rompiement,
y desfeutse'l carament
tot foren numeracion.
y disgust, sobre disgust.

En Y que s'hi fa ara com ara?

Nan Lo milló es dirho a n' al pare
del jove

Mer Dirho a D. Gut.

Nan Avan de que vingui aquí
a demanals hi la noya.

En Creurà que hi ha una tranoya

Nan Donchs per pò se li ha de di.

En Ja veig lo seu fi quin es

Mer També ho veig

Nan No hi ha retop.

si l'arripito no te adob,
 ara, no'n tindrà després.
 si quan sapiga tot hom
 que'l casament se desfà
 vègin la gent que dirà
 La noya agafa un mal nom
 y qui le tren del demunt?

En D. Just està per venir.

Nar. No hi ha mer, anar-li a di

Mer. Si accés tot seguit.

Nar. Al punt.

Jo, com administrador
 de la casa, hi podrà
 y explicarli tot ben clà.
 Si explicaré lo nullo
 que pugui: procuraré

que no ni posi cap reparo

En. Si, voste pot arreclarho

Mer. Si, si, fassilho.

Mar. De: ho fare
about vin?

Mer. Molt aprop d'aqui.

Sab a la plassa del gra

En. Sa li pot acompagna
l' Andreuet.

Mer. E vritat, si.

Andreuet!

En. Vina aqui escolta.

Scena 10.

Diti Andreuet.

(sortint)

And. Maura?

(sent ab lo llibre)

Mer. acompanya al senyo
fins a casa de 'n Melcior

An. Prou.

(Despu. el llibre sobre la taula)

En. La distància no es molta.

Oh. És aquí al altre carrer.

Mer. (Per mor de Deu, D. Narcís.

(Oraio)

Nar. (Ja veurà...) Ab lo seu permís.

(present lo barret)

En. Estiga bo.

Mer. Passiuo bè.

(Narcís y Andreu et sen
van)

Escena II.

D.ª Mercè D. Enrich.

=

Mer. Que te i sembla Enrich d'això?
(tota l'escena baixeta)

En. Ho veig un picic curvat.

Mer. Me sab greu qui així arribat
D. Narcís.

En. Donchs a mi no
dona, de totas maneres
teniam un compromís
y in ne tren d'ell D. Narcís
habent vingut a Figueras.

com no habiam atinat
 en que ora's necessitei
 treure 'l batisme y paper
 per casa a la Montserrat,
 y en ells i ha de veure clà
 que no es nostra

Mer. No hi pensàbam.

En. Y en quin conflicte m'poravam!

Mer. Pero tot s'arreglarà

En. Ja ho veurem.

Mer. Y donchs què t creus
 (Ab ansietat.)

En. Podrei se que a'n'au Melcio
 res li fassi.

Mer. En clà que no

En. No es pas tant com tu ho veus.

Elle creu qu'ella es filla nostra
Mer. Que hi fa si ella es del gust.

Qu. Jo in terno mer de D. Gust:

tant sever que sempre's mostra
en tot, si i ho prent a mal
pot i erbulli'l casament
y veuràs lo sentiment
que in donarà a tot

Mer.

(Penativa)

y tal.

Pero vauu, trich confiansa
que comperdrà la valió.

Qu. Pot se que si, o pot se no

Mer. Quech que si; in trich confiansa.

Qu. y si creu com molta gent

que una noya aïxi n'ò l' honra?

pensau molts que la dehonra

và com un heretament

de pares a fills, y creuen

que una dona deigraciada

no pot tenir filla honrada

no ho veig aïxi.

Me

En

El si ho veuen.

tenim exemples a cent

per no di a nuls y a milions,

fills dolents de pares bons,

fills bons de pares dolents

d'entre d'una parentela

n'hi ha d'honrats, de criminals,

y els bons tenen d'esse mal

perque la gent ho veu.

De cap manera, ningú
tren un bon nom, com no'l dona,
la fama mala y la bona
es propia de cada lin.

Mer Obigis ho penso.

En Età bè.

y D. Gust?

Mer No ho se com pensa.

En Ara veus ab mi, comença
per suprà, com pot se,
qui ell creu que la llontserrat
essent borda, no mereix
la ma del seu fill, aqueix
es mon terror: no es fundat?

(reculer)

Mer Corrent, pero in sembla a mi
que explicant li lo que mi ha
veura. ---

En Veyam si ho veura.

Mer Dissimulem que vè aquí.

Escena 12.

Dit Montserrat

=

(Ab vestit y leyno)

Mon Ven com per rebre a Don Just

(a Miró)

vaig millor, així?

Mer.

(Mirantle)

Esta bè.

Mon : Que ls hi passa? Li veig tot tristor.
Qu. I' ho deu semblà.

(Dissimulant)

Mon.

Que no ho veig!

La filla que estima als pares,
com jo l' estimo a voste',
entent ab l' enracionà,
ab lo porat -- no sè ab que --
pero entent sar alegrias..

(Mercè s' aplega un llàgrima)

sar tristeria... pero qui es?
Voste' plora.

(à Mercè)

Qu.

(Daixa Mercè)

(Dissimula.)

parlavam ara mateix
de que quant te casaràs,
sortiràs, naturalment
de casa, y in ha posat tristes
penia en ayo.

Mm No es res men.

Mm que te que veure que in casi,
jo tots los dias vindré.

; No in hem de queda a figures
ab en Melcio?

Mm Ya ho sabem
pero al anar ten de cara...

(tristes.)

no deixaràs tant solet!

Mm Prou que hi vindrem a fe nosa
en Melcio y jo, voste's creu

qui a ri a mi també no'm dol
sorti d'aquesta paret
que m'han vint neipe?

Mer

Està clà

Mer que han sentit meus plors primers?
que m'aguantavan las ninas
y la fira? Valga'm Deu!
Si fins quant las van pintà
ne voig tenir un sentiment.
semblaba que m'esborressen
toti los recorts innocents!
y per pò mateix que m'dolen
per pò las auyorare
y vindré sovint a veure'las.
Y si m'dolen las paret
i volan que molt me'n dolgui

teni que deïpa a voste?

voleu que per no augoravles
no vingui a cada moment?

Me filla nuva del meu cor.

(la besa)

Curich, si m vols creure, aneu,
si no esoltant an aquesta
plorar i arreu coru dos neus.

Eu (Si que m sento pujar llàgrima
ei ni als ulls sense volé.)

(sensar les dos)

Escena 13.

Montserrat.

=

(es sentantse y aixupantse ls ulls)

Mon. Deu meu y quanta estranyera
esteu veient cada dia!

¡fin per tenir una alegria
heun de sofrir una tristesia!

avuy vaig a' ere promesa,

y aquesta ditxa per mi

ava que la veig cunpli
de tristesia m' fa plorà.

¡ Si aiupò m' deuria alegrà

com es que m' ha d' estriti?

Ara 's cunpleix ma esperansa,

se satisfà mon anhèl

y 'l meu cor present la fel

amargant de la anyoransa.

Un goig cumplert, com i alcaure
 Jo, que m'creya que'l tindria,
 logrant lo que'l cor ausia,
 dich que'l goig cumplert no hi son
 perquè veig que en aquest mon
 fins entra la alegria.

Escena 14 Montserrat Andreu.

Mon Ola, ets tu?

(veient lo entrà)

An Jo que sò un altre.

t'enganyo, sò jo mateix
 Mon S'aliat veus?

An

(buscant lo llibre)

Viuch d'acompanya
a D. Narcís. - que t'has fet? -

(trobant lo llibre)

Alí. ja l'hiuch. Sí. ; no sabes alont

(rientantse)

l'he acompanyat?

Me

Ho que se.

An

A can Melcís

(abra'l llibre)

Mon.

Qui estrany es.

An

Qui? en Melcís?

Mon.

Y ara beneit.

El estrany que D. Narcís

a D. Just y a n'en Melcís

sols l'ha vint aquí un moment

5 4 perquè hi deu habè anat?

194

(ab interu)

An. Sabs que ho so de tafaner,

aixecantse y anant al costat
de Montserrat.

Mon qui t' ho diu?

An. Jo ni ho coneixo.

es un defecte dels meus.

Donchs be: per tafaneja'

i prou volia sapigui

lo motiu de la visita!

Mon qui estrany es.

An. Per xò que ho es.

Pero al arribá a la porta:

S. Narcis diu, "Andreu,

ja pots entornar-te," Jo

Me fet lo sort, pero ell

tocant me la cara aixís

(toca la cara de Montserrat)

me diu: te, vés al correu

a tirar-li aquesta carta,

que he vut qui anava per cert

dirigida a una senyora

la prenen ni vaig y aquí m'heu...

(torna a sentar-se)

fet un sabi.

Mon.

Com un sabi?

An si, desitjant sapigué.

No es això'l que ls sabis fan?

Donchs això es lo que estich fent.

(Montserrat queda pensativa)

De modo que ben mirat

los sabin son tafaners
y diem qui es un defecte,
tafanaja?

Mon. (No ho entench.)

An. 8-40 taurpoch.

Mon. Anà a veure'l
seu se coneixè'l -- perquè?

A. Me creya que contentava
en aquell argument meu
del sabin

Mon. No, no m'explico
la visita.

An. Que hi vols fe?
Si rumiant te l'expliquessen
be: però perdria el temps
com jo he fet tot el camí.

Ab aixo sò de parer
que dignem que no'n importa.
fem com aquesta guinen.

(lo lánime del llibre)

que no poguent arriba
als rahins diu que son veris.
f' ha prosat tota nuda
per veure al sogre ! etas be.
y au aqui entre ls dos, sabs qui es serio

(boipant la veu)

D. Just.

Mon.

Li lo genit seu.

An Jo m' he arribat a pensa
que, d' esta serio, la pell
se li haurà encarecat, y ara
no pot viure ni volguent.

perque, fent aïpi, las galtar

(arruga las galtar com n riques)

i arrugan, y ell no ho pot fè.

Mon Ets mi plaga.

(sonrient)

Jon

que?

Mon

M' fas viure

peuse garias.

Jon

Si no in tem

ava que t casar, quant pensa

tenirne gauail. May mes?

Dona, procura eita alegre;

no tem pensar ni torment

donchs fes com jo, fes los medis

per no donarte mal temps,

que t punar que la alegria

te vüdrà sem mei ni me
seuo ferhi tu-l, possible?

Non errada si aipò t creus.

L'alegria es una rifa

que qui no hi posa no tren

Mon no tindrà pas lo geni trist.

An Per pò qui era...

Mon fà algun temps

que pensà deipà a ri al paver
me tè pensativa.

An ¿que!

que no l-veuràs tant com vulgar?
per ventura us en aneu?

Escena 15.

Dit, Melcio.

Mel. Ya torno a se aqui. Hi estat
mes del que m'creya.

(Mirantse'l rellotje)

Mon. Com es?

Mel. A las casas fan preguntes
pe'l malalt, y qui nas de fe
sino contesta al que 'l diluen?
y 'l pare?

Mon. Aquí l'esperem.

Mel. Qui estrany oh, ja son las cinco
y mi na dit que jo vingués
que avans de las cinco vindria.

Mon. Deu habi tingut que fe.

Mel. De segü, que quant ell dona
una cita la cumples.

exacte, com un rellotje.

Mo De, esperant no us molestem.

(Melcís se posa al estat
mirant com treballa)

An (La conversa ab D. Navis
lo deu detenir.)

Mon

(a Melcís)

No veus?

(enrajant li las estrelles)

Aquí hi vindrà un altre rengla
d'estrelles

Mel. Y el sol, hont es?

An. S'ha post.

Mel. Que dius?

An. Quant hi ha estrelles
lo sol es post y no s'veu.

Mel Ho be'l veig.

(prenent las estrellas y mirant
entre mitj.)

Mon Es que t' enganyas.

Me No: entre las estrellas veig
lo sol.

An Tornaten al llit
quí aïçó es la lluna.

Mel L' Andreuet
no'l veu.

An I Portau una solfa
y veuràn quants ne veurè.

Mel Ab la solfa, quina gracià!

An ti ab la Montserrat, ja ho crech,
pero jo etich a la 'sombra
tu no: ja se'l sol que veus.

Mon Ab mi quin sol te de veure.

(li prent las estellas)

An Això preguntabo a n'ell.

Mel. Lo sol qui a mi me il-lumina
lo sol del meu pensament,
lo sol de la dita meua - -

An. Ves dient per ara son Trés.

te tornaran molt moreno
ab tots aquets sols que rebs!

Jo m'compraria corbilla,
si fos de tu, y depresset.

Mon No vull se sol, pero sola
per pensa en mi, si.

Mel. Ja ho ets.

Mon Donchs no vull res mes qu'això:
lo sol deipal eta al cel.

199
An no triguir no que l'entregui
per mer que digni.

Mon Ya ho crech.

Escena 16.

(Dits D.^e Merce. D. Zurich.)

En (Lucara no haurà vint
(apart a Merce)

Mer Estarant ab D. Narcis.

En D. Just?)

(Dirigintse a Melcior)

Mel. Qui estrany!

En No es precis.

Mel. Casi be in te ab inquietut.)

Ell que en tot es tant prutual.
An Si 4 sembla m'hi arribarè

Mel. No, jo mateix hi anire

En Però no, Melció, no cal.
Se creurà que m'molestem
esperant, y no es així.

(que s'enratori ab D. Narcís.)
(a Mercè)

Mel. Com vulguin

Merc. Seyem, seym.

An Y alegre a la Montserrat

(a Melció)

que diu qui està trista.

Mon. Jo!

An Ya pot saberho m' Melció.

Mel. No se perquè m'ha semblat

que -t veyà tot capficada

An. Si i creu que i anyorará
quant i haurà de separà
d'aquí cassa essent casada.

Mel Per xò!

Mel. També m'entristeix

Eu. En cert modo, també a mi.

An. A mi no. ; qui hem de venyi
perque i cari?

Mel L'afligeix

això sens cap ratió:

viurem tant aprop, que fins
cari be serem velins.

Mel Ja ho veig, ja.

Mel Y ei mei d'això.

viudrem en mil ocasions

y vortei també

An

Aquí ray.

La porta no s tanca may,
ni s han de pujà esglaiats,
ab això 'l veni es senzill.

Mer. Sempre causa sentiment.

Mel. Saben lo que diu la gent?
que 'l que te filla, te fill.

Ella sortirà d'aquí
casada, pero com es
filla de vostres després
triudrant a ri ella y a mi.

No hi ha motiu de trista.

No hi ha temor d'angoraura.

An

'I quant t'estavas a fraura?

(Ab Montserrat)

Quant estaves a pensio?

Mm. Allavors era criatura,
y tenint ab qui juga
me distreya.

Mel. Oba! No hi ha
per tenci cap amargura.
Affligirse perque si,
no es cap ratió, Montserrat.

Ans Don Guit.

(Veientlo entrà)

En. (A Melcior)

Veus com no ha tardat?

Andrenet, sint al jardi.

Andrenet se ve com

tent cap al jardi.

Escena 17.

Montserrat Dª Merce.
D. Enrich Melcior D. Gust.

Gus. Deu los quart.

(saludant)

En

is.

Molt servidó.

Mu Don Gust!

Gus. Sense compliment.

(veient que tot hom i abra)

no s'cauen, en poch moment
haniré complert la missió.

Mon Descansi.

(acostantli'l illó)

Gust. No, no i molesti.

per mi. mil gràcies, Donchs seure

(i assente)

perque ho fasseeu.

(tol i assenta)

Mex. (assentantse)

Gust. Lta bè.

Gust. Permetran que'l manifesti
la causa de ma vinguuda.

En Si senyo, com tingui gust.

Mex. Si bè que'l seu fill D. Gust,
nos l'habia previnguuda..

En Melcio, potsi, enganyat..

Mel Pare'.

(sorprís)

Gust

(A Melcio.)

Calla, y dèiem di.

Mer (Verge pura!)

Ent

Lo meu fill, si,

enganyat com jo ho he estat,
haurà dit que consentia
que ab la Montserrat i unis
en carament. No es aïpis.

(sorpresa general)

Mer (Reyna del cel!)

Montserrat y Melcior

niran a tota sorpresa.

Ent

No sabia

lo que acabo de saber.

Me Ritich en ni o no hi estich.

En Donchs...

Fin.

Permetim, D. Enrich,

Mon De, que hi hà, que hi pot habe?
(absoute)

Si algi nostra casa ha ofes
(a d. dnt.)

L'ha enganyat: ja ho pot di clà.
Mel. Com pot se que?
(absoute)

Gu. (interrumpint ab gravetat)
Vols parla
quant encara no sabs res?

Mon Parli.

Gu No dono un afront.

Mel (que serà?)

Gu (com avergonxit)

(L'heu pit estalla!

Ma (Un afront! y'l pare calla!

y la mare no respont.)

(sorpresa y penativa.)

En Jo m'creya que quant venia.

(a D. Gut)

Gut: Ho he promès, y a lo promes

jo may ni faltó per res.

He vingut perquè debia.

Si Abaam hagués sapigut

lo que vosteí no ignoravau

(ab Eurici y Mercè)

y al meu fill y a mi callavan,

ni ell ni jo, hauríam vingut.

(i aipeca)

Mes ara ja he terminat...

Mel. Pero jo tampoch sabré. 2

Gut Vina ab mi y t'ho explicaré.

Mon

Perque no ho diu?

204

(ab ansietat)

Gust

Montserrat,

no ho puch di, o no dech. milló.

Vostei aquí s quedaran

y lo seus. --- pares li diran

(Marcant la paraula

pares.)

que saben lo que se jo.

Mel. ~~Alguna~~ infame mentida!

Gust. Donon tardes!

(saludant en vi.)

Mel.

(Preuist lo barret)

Montserrat

vaig a saber la veritat.

Mon Desseguida, desseguida.

O

Escena 18.

Montserrat D.ª Mercè D. Enrich.

En Sense culpa heim de callà!

Mar Sense culpa?

Mer. Sense culpa.

(plorant)

Mar Donchs devant d'ell la diculpa
debian vortèr donà.

(ab enteresa)

Ell ha parlat d'un afront

En No per nosaltres.

Mar

Perqui

donchs?

205
robressallada è interro-
gant ab la vîta prime
y després preguntat
Serà un afront per mi?
Merci li fai un petó
sense roquer li contesta
perque las llagrimes
l'amegan y la ven se
li embarga.

Que Mauri fet jo en aquest mont.
enanti de desconsol y al
mateix temps lluytant
perque sob que en ve
ria faltat, entre tant
entra Andreu tot
alegre.

Escena 19.

(Diti, Andreuet.

An.

Venint del jardí y mi-
rant al grupo sense pre-
veure que estigau trist.

(Vauus, ja l'ha demanada,
que me viut que surtiau fora.

i acosta de punteta
a Montserrat y tocant-
la per la espatlla y ab
contento li diu

Montserrat, siga l'enhora---

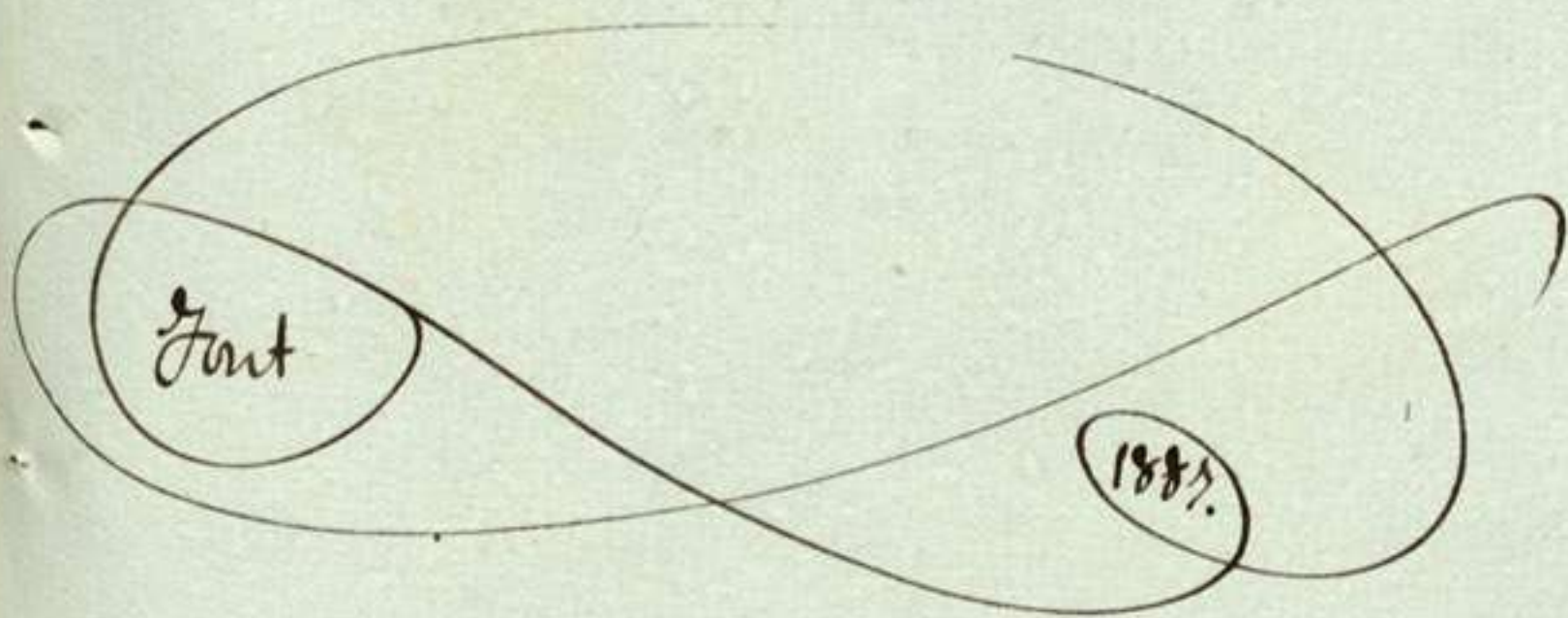
se deté al veure que

Montserrat se guà plorant,²⁰⁶

mira als altres y queda
sorpres.

1. tots tristos altre vegada?

com lo teló pausada-
ment.

1891

1892

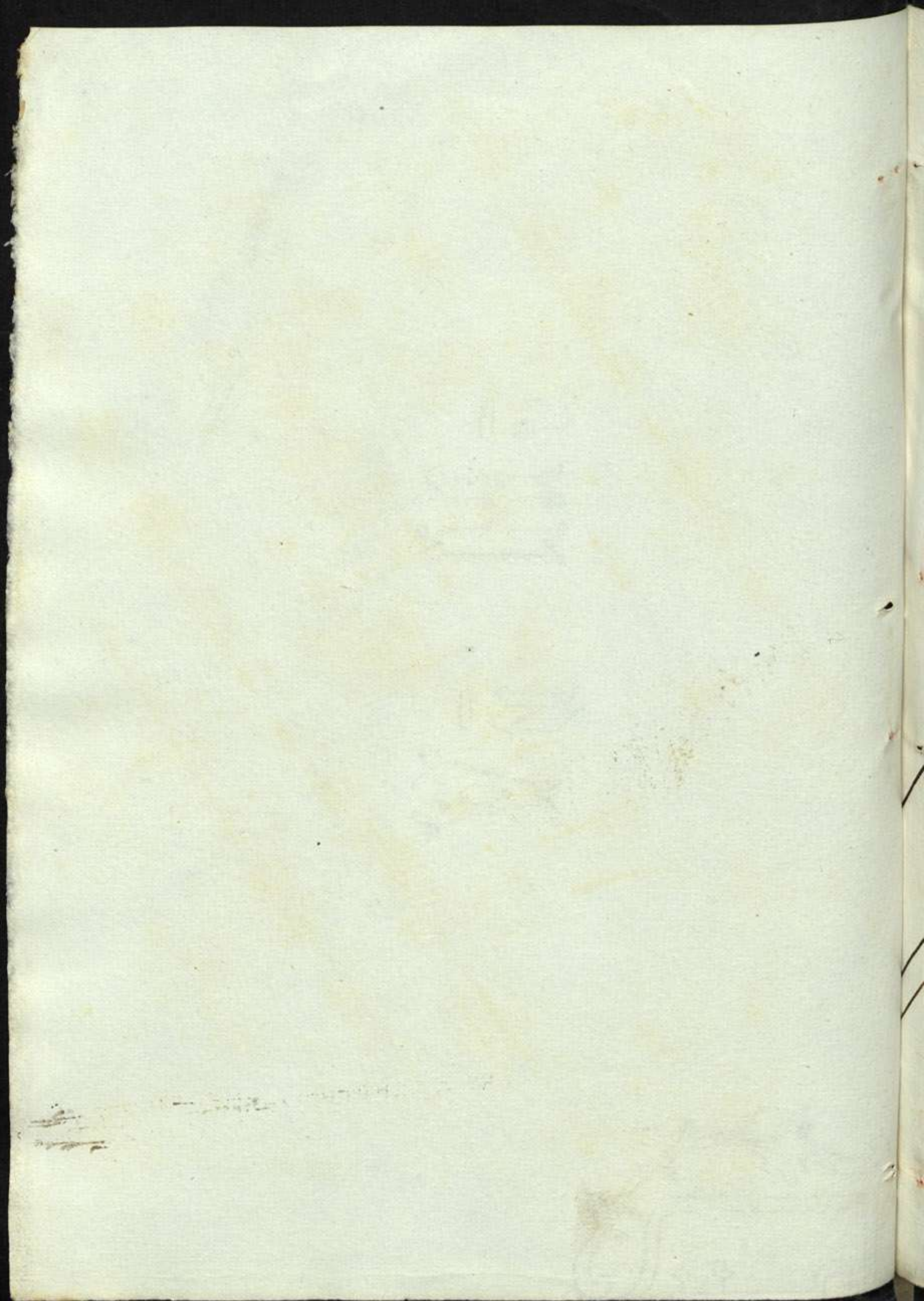
1893

1894

1895

1896

Drama en tres actos
en vers original
de.

MONTSERRAT.

C. Brouve
etc etc segon.

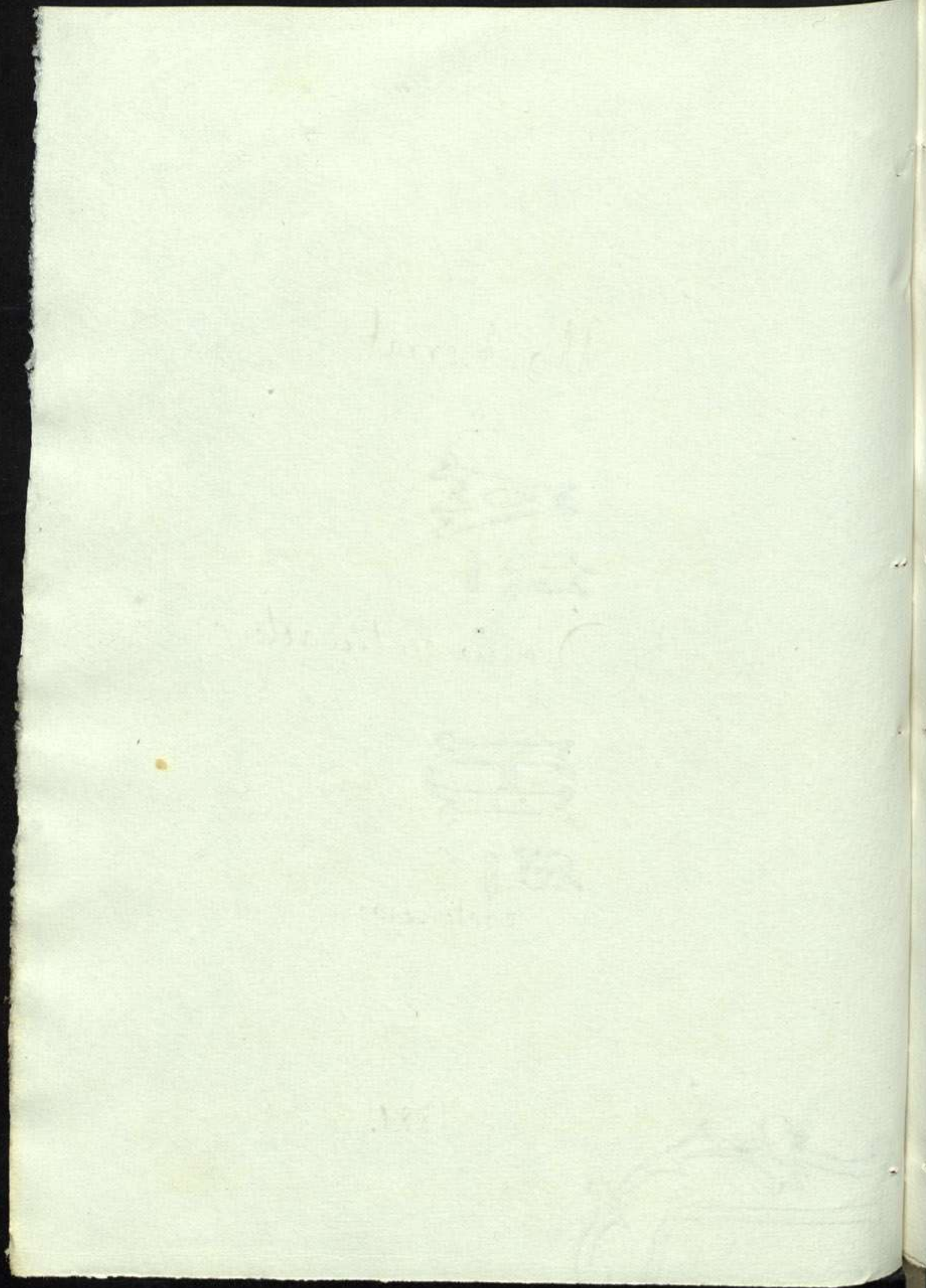
TARRANT
NO 1

Montserrat

Drama en tres actos.

Acte segon

1881.

Aete regon.

La mateixa decoració.

Escena 1^a

D. Narcís, Andreuet.

An. Lo qui es jo res vaig senti;
m' estava al jardí regant
quant vaig veure que D. Guit

y en Meleio' habiat marpat.
Vinchi per dà la eulorabona
y l, trobo a tot tres plorant,
D. Curich, Donga Mercè
y la Montserrat; mes tart
van di que D. Guit no vol
que n Meleio' s' casi.

War. ~~no sabo~~ No sabo
res mes?

An. Wi l' que s' diu aiyi.

(reynalant la punta del dit)

Jo m penso lo que sera'
com que D. Guit estant serio -

War. Be; pero aiyó no tren cap
a rer.

An. Que vol que li digui,

jo, ab un que, tant serio, may
goro a demanarli res:

sempre m' dich: t' ho negarà
lo di si ab la cara seria,

no sè, m' sembla que no escanc:

lo di no, ja es altre cosa,

sembla qui es mes natural.

No se trobà altre raho.

per la negativa, cap.

D' Eurich y la senyora

son bons a carta cobal,

la Montserrat es un àngel--

Quin motiu donchs, pot donà?

Nar De vegadas, malai llengua.

An Ca' qui vol que l' vulgui mal?

Crèguin que l' se massa serio

no in fai goig. Atipó já ho sab.
tot hom y no ei que jo ho digni
Nar. No etich en ti.

An. Ya veurà
com se lo té de cap d'esquila
a ni als serior.

Nar. De vejáu.

An. Se parla d'un gros incendi
horroros que fa predat,
y o diu: vá se cosa seria.
allò feya tremolá!

"Te una seria malaltia.

diuhes d'un: planyí al malalt,
Aquí quant la tramontana
vá de serio, pot conta
que las parraneyas cauhes.

y las teulas van volant.
 se parla d'alguna peste
 senzilla, y aquella ray
 diuhen, la seria, de veras
 va esser aquella de tal any
 en que la gent se morian
 com a moscas. Hi ha tempestat,
 en que las aigües ofegau
 y fan desgracias los llanys.
 — Quina tempestat mes seria!
 ai tot hom sent esclama.

Es que per la gent fan lliga
 lo que es serio y lo qui es mal.
 En canubi i parla de cosas
 bonicas, d'un jardí, d'un prat,

y tot hom sent, qui es alegre!
del vin, que festiu eita.
de l'alba: que's somrisenta,
del oreig, que enjogassat!
En fi, si volguei citar ni
seria may acabà,

y ja ni hia prou perque vegi
que aqui com per tota part,
tot hom pensa com jo penso,
sobre aquest particular.

Nan Andrenet, ten molt ingeni
(tocant-li la espatlla)

An que vol di que no es veritat?

Nan Si, home; busca a D. Enrich
y si's poguer arribà
digati qui aqui l'espero.

An Lo deurei trobà al despaig.
(mu ve)

Escena 2.^a
D. Narcís.

Nar. Pobre Andreuet! no sab res
y ell, procurantse explicar
lo que passa, tira càlcul,
y l, creu càlculs encertats

(Pensa)

Lo cas es que'l casament
s'ha desfet, y ab lo plan
que duya perquè la noya
no s'tinga de separar

d'aquesta casa, y amassen
ab sa mare. S'ha posat
l'assumpto ara de manera
que no es possible evita
aquet disgust a tot ell
com m'havia proposat.
Al veure com i ho premia
D. Just, no m'va agradar pas.

Escena 3ª

D. Narcís D. Enrich.

En. tenia desitj de veure'l.

Nar. I jo també ho desitjava.

Ja he sapigut que D. Just

và venir

En. Si no me'n parli

Jo m' pensaba que venia
habentse sabut fe càrrech
de tot, y ben disposat;

pero no, vaig enganyarme,

Donc ja veurà lo que va haverli.
Me presento jo a sa casa

y ab sensillera li exposo

la situació en que m' trobaban

quant và senti que la noya

era exposita, la cara

và canviarli de color

y và di que era una infàmia

haber ocultat a' n' ell

y a son fill tal circumstància,

que d' haberho sapiguit
d' un principi, ni a la cara
hauria entrat en illeccio,
ni menos donat paraula
de carament. Prou vaig dirli
que essent la noya criada
de neipera, per voste,
podia considerarla
com filla seva.

En lita' clà.

Nar Pero ni volgué escottarme,
dient me qui una noya borda
no era digne de casarse
ab qui estimés lo nom seu,
per l'origen que portava.
Allavors vaig se' jo

lo qui va perdre la calma,
y confesso, que pot si
fins vaig si diu en las paraules.
Al ultim me va sortir
en que era una indigna trama
tot aipó, y en que també
anava jo a secundarla.
Al sentirho, pot pensa
si m' vaig crema mer encara.
y me'n vaig anà a la fi
airat, com pocas vegades
m' he trobat. No vaig tornà
perquè ell diguè que sen falta
viudria aquí desseguida.
Irritat com jo m' trobaba,
vaig calculà que venint

no feya mes qu'exporarme
devant la mateixa noya
a donà un truit spectacle.
Vaig anarme'n a dormir,
entre aipó y canuat del viatge
pero no he dormit ni un hora.

En. La que sento ab tota l'ànima
es que ho prengui per engany
fet a posta.

car y com! que encara
que baixessen sants del cel
no 'l convensarien.

En Vaja,
jo 'l veurè y no vull que crega
cap villania en nosaltres

car y la Montserrat ; ja sab

qui es exposita?

Qu

De massa.

Li cla, que habiam de fe
sino dirli? Ella frisava,
després de lo acontescut,
volia sabè la causa
y al ultim li varem di
com varem poguè. De llàgrimes
no conto may veuren mes.

Prou feyem per consolarla,
pero ella, sempre plorant
no m' va contestat paraula.

Mar Ya es trinit y ja se lo qu'es
perque en moltas de la casa
m' passat

Q

y molt mes trist

eu ella habent de casarse

Escena 4^a

Diti Mercè

= qui i adelanta seu
su rite.)

Na Però sab ella també

que sa mare la reclama?

Mer.

(ab resolució)

No senyò, no, no ho sabrà

sà mare sò jo y cap d'altre,

Lai ferar mei espantosa

quant teneu un fill, lo guardau,

fin que'l maternal calor
per viure no li fa falta.

Las Uobas y las lleonas
tenuen mer denti y mer garras
per defensà 'ls seu cadells
que per ellas defensarse
Donch la mare que abandona
à n' al fill de sa estranya,
es mer fera que las feras
perque es mer desanimada,
comet tant horrorós crim
es criminal tant culpable,
que si 'l cel perdó li dona
per clemencia soberana
may de l' humana justícia
lo perdó deu esperar-ne.
y ara la noya heu de darli?

aquesta dona execrable
deuse cor ni sentiment,
aquesta dona 'l reclama?
la seva sancha e la meua
perque jo sol, l'hi donada
y se que al dirli, l'horror
arribaria a locada
y no ho vull, l'estimo me
qui aqueixa que; diu sa mare.

Na Danya Merce. —

Mer Pron trantorn

e lo trantorn qui ella passa
per afegirli ara aquest.

Na Pero...

Mer Wo, no se n'hi parla.

Na. Si in permet--

Me. D. Narcis, digni.

Pero no tingui confiança
de que eu aquest punt cediria
lo meo minimu, ni una ratlla.

Na. Miris, votès i han trobat
no perque l's vulga fè càrrech,
per improvissio ò deicuit
si be es deicuit di culpable
eu un càr difficultor

D. Just ha pogut pensar-se
ab ratio, fin a cet punt
si votès dos l'euganyavan.

Eu. Pero...

Na. Si, no li tenen culpa.

cap, pero han sigut portadas
las cosas de tal manera
que vosteis semblau culpables.
En suma: la Montserrat
ja no s'casa, y no casantse
vosteis mateixos, calculin
com nos trobareu, la mare
voldrà que la seva filla
vagi ab ella, havent de darla
(ligno negatiu de Meri)

per força, sino de grat.
No es la primera vegada
que això passa, y m'podem creure
ho, li vaig posar a la carta
es ya cosa convinguda
que la Montserrat se casa,

Lu mibi y tot hom se creu
 qui ella es de l'legitim parer,
 si vorté i sorti en la seva
 la fa infelissa: si calla
 và i esse ditposa. Ab aipó
 jo que conech a la mare
 estich que i conformaria:
 ni trich entera confiansa.
 Mes desfet lo casament
 estich cent que la reclama.
 Ya poden está segurs
 de que avans d'una setmana
 vènen a burcà a la noya

M. Y qui es qui vindrà a buscarla?

N. Que vindrà! L'autoritat
 senyora, desenganyarse.

Jo triech tant gran sentiment
com vortei, de lo que passa.

En. De, per ara no ho escrigui
que no s'casa.

Mer. Non passi curia

per mi: pero manca que ella
ho sabrà seny tardá gaire
Espigirà la partida
de casament, y en no dantla
sospitarà.

Mer. Si trobessim
un bon mingó.

En. No estan facil,
No voldria ella?

Mer. Qui sab!

En. Mercè in sembla que t'enganyar.

Crech que no sent en Melció
morirà soltera.

220

Me

vaja,

que tu sempre veuràs coses
pe'l cantó que eremau

En

Massa.

Sab tu qu'avanç' en Melció
ni hi havia hagut be prou d'altres
que la voliam, pero ella
ni havia dat esperansa
ai cap. Y ara t' pensaràs tu
que hahent passat lo que passa
cambiarà de natural?

Va Mirin que surt.

(Mirant al canto
de Montserrat.)

Mer.

Calla, calla!

Escena 5^a

Dits Montserrat.

=

Mon Bon dia, aquí D. Narcís?

(plorant y aquesada)

Narc Bon dia.

Mer Montserrat!

(fent un petó)

Mon

allargant la veu a l'últim

Pare

Qu filla, no t vull veure mai
tant trista y aquesada.

Mer No, filla, no: t donar peria
y m ne donar a nosaltres.

Mont Ho sento, mer que hi fare.

Desprimme està sola, vagissen.

En Pero ja tem prou criteri
y mai de sabè conformarte.

Mer Despuer de tot, en Melcior
no es sol en lo mon.

Mon Si, mare.

Del modo que jo l'estimo
es sol. Ho volí a cap altre
si no a ni ell? fora impossible
no tenir per dos cors, y encara
que l. tinguer per ell serian
tot dos. Ell deu despreciarme
y ho comprench

En Montserrat, no.
no deu.

Mon. Si, jò ho comprench, pare,
La veu de la societat
li aproba que així ho fassa.

Var. Tal veu no es par junta sempre.

Mon. Pero sempre es respectada.

Var. Sino es junta, qui'n fa cas.

Mon. Si la societat ho mana
tot hom ne fa cas.

En. No ho creguir.

Mon. Menos voste i uns quants d'altres
que son un pessich d'arena
en aquesta immensa platja
que's diu societat. No culpo

(transició)

a i en Melcior. no m'agrada
per me que'l mon ho fa així,

a qui no ho merç fe càrrech²²²
(pau)

Me voldrian fe un favor?
(A Mercè, l'urich)

; que'l demanari?

Demana.

Merc.

Me voldrian deixar-me sola
ab D. Narcís? tal vegada
ab lo que desitjo dir-li
tindrè mes trànquila l'ànima.

En (que voldrà?.)

(pensatiu)

Merc.

(is)

(que pot volgué.)

En Si, si, quedat, filla.

(seu vo ab lo Mercè)

Mon.

Gracià.

Escena 6ª

Montserrat D. Narcís.

Nar. Vostè fa' mal, Montserrat
de mostra tant sentiment.

Mon. Si me in dono de torment
per conservar-lo tan cat. -
Jo in creya en lo paradís
y el paradís creya etern,
y ara in sembla se' al infern
eternament infelís!

Nar. No, vostè 'l mal s' exagera
y no hà de semblarli aipò.

Mon. No es cap exageració,
 sino, diguin, que ni espera?
 Recordat. Aquesta es la veritat!

a Narcís que anava a

interrumpre

y qui es lo qui a un bort s'arriba!
 fin penso que l' que ni estima
 ni estima per caritat.

No serà cap, pero ho sento
 cap en aquest moment,
 y això es lo meu cruel torment.
 No sò jo qui ni atormento.

Mirar. aquit i Melcior:

desde que ho ha sapigut
 no s' ven, y quant ho ha vingut
 ell, ; que trich d'espera jo?

Si ell de qui era jo estimada
com jo ho sè bé, fugí d'aquí,
tot hom fugirà de mi
com si fos una apertada.
Veu si puch està gojosa.

Lo mont pregunta; d'ont veu?
Mont teu lo parer? No'n teu.
Així et qualsevol cosa.

Y'l mon en aixó prou neci
creu que infància sols recull
si no in mira de regull
y si no in tracta ab despreci,
y in triu d'aviagà del mon
com si haguerí faltat à n'ell
com si portés un sagell
de deshonra en nütj del front.

Van te una idea exagerada
 del mon, creguim, Montserrat.
 Era avui la societat
 tal com voste l'ha pintada
 Desde el lloch en que m'estich
 puich saber bi com se pensa.
 no i ha de fer tanta ofensa
 a ni al mon, cregui el que dicli.
 Avuy poca gent i enigma
 y sentis a di a ni ah mei
 que deshonrat sols ho es
 aquell qui ell mateix i ho guanya.
 Avuy ja tot hom sab veure
 que l'honra's pot hereta,
 que li perer la poden da
 pero may la poden pendre.

J' enfila avuy sen perill
qui te ciencia o te virtut:
de tot hom e beu volgut

sen cuidar se del perill
sen cuidar se de qui es fill.
Es un sabi? Es un virtuos?
Ha dat al mon un avens?

Donchs vinga creuarli eucen,
lo sen pover for qui for.

Neurà en l'industria en las arts,
que l's genis verdaers i elsan
y l's respectan y l's realzan
y estiman per totas parts;
y tot hom deipa al oblit
si l's paver se conceipen
que no l's paver, eth mereipen

la fama qui han adquirit
per això es qui en l'ample espai
que ells se guanyan de la glorià,
sols s'hi culpeix sa memoria
pero la dels pares, may.

Mon. Donchs y D. Just, y en Melciò?
(Narcís queda callat)

vostè en son bon natural

prent per regla general
lo que sols es l'excepció

Nar. Montserrat, pensant així
comprendi que molt supirà.

Mon. Per pò ab vostè vull parlar

aquí a solas D. Narcís.

Es cert que m' sento ferida
en lo me interin del cor,

tant ferida, que'l dolor
durarà tota ma vida.
pot se'l mal ni' aliviaré
ei ni als altres auxiliant

Nar Com vol ferho?

Mon trinch un plan
verrà si li sembla bè.

Las bonas obras, son rica
font de bàlsam - se'n figura
aquell que las reb si cura
com també'l que las practica.
A la casa hont voste' està
y hont me varen reculli
hi hà una germana, cert?

Nar.

Si

Mon De la caritat.

Nar Si, n'hi hà.

Mon Cuidau a aquells innocent

Nar Si senyora.

Mon L'hi instrueixen

Nar Si senyora, l'hi condueixen

fins que son grans.

Mon Donchs corrent

Lo meu plan es que t'hi ganes

d'anarhi, li sembla be?

Nar Com d'anarhi?

(sorprès)

Mon. Si, vull sè

una d'aquestas germanas.

Nar Ah! no pot sè.

Mon Com que no!

; Vol di qu'ellas no voldrian

admetrem?

Nar No, no podriam.

ei lley del seu estatut

Mon que diu?

(sorpresos)

Nar. Si, que en ells se mana
que es precis, per se germana
se de parer conegut.

Mon Y ei un' ordre religiosa?

Nar De sant Vicenç.

Mon Y ella d'ú
semblant lley?

Nar N'estich segü

Mon Ara si que m veig confosa.

Nar Tampoch se veure 'l motiu
d' això. Encara molt estranya,

227
que no se' com i' acompanya
ab lo que l' iglesia diu.

Man. E di donchs que perquè sò
Exposita no podré
professà? ; y aïxò s' pot fi
en nom de la religió?

Deu del cel! y com s' explica,
la religió m' vā amparar

ahir, y sens yo pecà

vè avuy y me excomunica.

tampoch la religió es sorda

en aquesta infame ven

del mon, y mira ab menyspreu

no mes que perquè sò borda!

o no triu la valió sana,

o bé es cert que deratina

qui confon la lley divina
ab la debil lley humana.
y diu que'l meu desconsol,
que'l meu sentiment es massa,
quant veig que'l mon me retrassa
y la religio no'm vol.

(Ab desesperació)

oh! la mort! Ei mon anhel
per sorti' de tant cruel guerra.
No hi ha justicia en la terra:
tinch d'esperarla en lo cel.

(Can abatuda en un silló)

San Montserrat, no's desesperi,
Escolti, veig a proba
de ferla felissa.

Mon.

En va.

228

D. Narcis, no, no ho experi
Nar qui sab, si veig a si en Melcior
Man. No ha vingut
(Ab tintera)

Nar. Viendrà després,
no té de dir-me res més?

(actiu i enarsen)

Man. Ah! gràcies per l'interès,
pero no hi tindrà cap confiança.

Nar. Ah! haig de pugni potè i en mi
à si en Melchor viendrà aquí,
Com avant, tingui esperança.
(sen vè)

Escena 7a.
Montserrat.

=

Mon. Esperança! Obire euviquit
d'olor, que prent en sa via
que i respira ab gran delit
y qui aquell que l'ha sentit
quant ja no l'sent i asfixia
poncella que en nostra vida
esclata en temps de bonaura,
si an d'erre en flor convertida
l'hem de contemplá marcida,
nos fa mori d'angoraura!
La tuchi ó no? Dubtaré
si la tuchi ó la he perduda!
me sento l'cor que no sé
si tuchi esperaura, ó bé
recort ó habervla tinguuda.

Escena 8.^a
 Montserrat Andreuet.

Man Hola!

A Andreuet que se la mira
 y seume dir rei i asenta)

Ant No t'esticmo, ves.

Man ¿perque?

Ant Sempre plorant.

Man (Pobret.)

Ant No ni hi ha pas per tant!
 no faltaria res mes
 sino que també us seguir
 entau trint com tot esten!

y veig que ho encomanen,
també ho està D. Narcís,
Com que ja trinch n'itya pò
de que m' agafi un disgust
oh! y perque! Perque D. Sant
no vol que's cari en Melció.
Després de tot, potsé encara
que in Melció ho vulgui

(Moviment de Montserrat)

Man tu ho creus?

An Ho crech, ni ho penso; No veu
que no es serio com son pare?
y mirat, si no ho volia
com fora sense ratió,
es que no t' diu estimació,
señyal que no t' conuindria.

Mon Sempre fora un desengany

Ju Sabè que no t'estimava?

Mon Si, sabè que m'enganyava.

Ju Val m'ei sapigui l'engany.

ava que despres... no ho pensas?

seria truit sent carada,

pero ara? Malaguanyada

terenta llàgrima com llensar.

Perquè no t'vol en Meleis?

t'openar, com si ningú

for tant desgraciat com tu

y ni hi hà que ho son mes.

Mon

Si?

Ju

No?

Mirant à mi.

Mon

tu?

Aug.

Jo t' dich,

Mon Pero diu qui et deigraciàt!

Abu. Molt mer que tu, Montserrat,

y ja in veus que sempre rich.

-tu tem paver que t' estiman-

tu tem paver, jo no'n tiich.

ja sè que in diràn que t' tem

m' estiman, que semblan meu,

y ei gran sort per mi, hi convich.

pero vaja, no ei tot hi

teni or, o veure que brilla,

a tu poden dirte, filla,

a mi no in diu fill ningü.

Quants cops sento tot passant

pel carrer, aquell ei bort.

pero noya, faig lo sort,

y continuo endevant

que l' diré, que n' tuchi de breure,

Mm. (Deu meu!)

Jm. Sembla que al senti

di això, algú hauria de di.

- Be, si es bont, que té que veure,

A ningú he sentit di això

com si l' hi causés sorpresa,

l' un me mira ab estranyesa.

l' altre ab ulls de compassió.

l' altre fa com qui no m' veu,

y m' conceip de molt temps fa,

l' altre i entreté a explicà

que sò bont per tot arreu..

y jo -- i que m' fare a bossin?

Ga m' sab greu, pero calento,

y m' dich be, ; y que? Dissimulo.
La professò v'è per diu.

; que potsè armarè batalla
à totuon per pò? no ho vull.

; que m' miran de c'ia d' ull?

Donchs jò l', miro ab n'utja vialla.

L' un diu beixet - deigraciât!

l' altre "llartima" y en fi

algun i aparta de mi

com si for un embriuat.

Ma Andrenet, calla per Deu

no vulguis que mei supreixi.

An. Ah! no, auisò no t' entriesteixi

prop que sabo lo geni meu.

Se que m' ho t'inch d'ercoltâ,

se qu' a n' al que son com jò,

se l' miran ab preveniçio —
 Mon. Audreuet, no vols callà!

(multiplicant.)

Jon. Jo per pò no m' entristeixo,
 y per méno plorar tui,
 no fent cap mala a ningu
 tant com puch me diverteixo

(pausa)

Mon. El últim has acabat?

M. Noya, no he par parlat gayre,
 perque in tracti de perraire.

Mo. Jo?

Jon. Si que me n' has tractat
 Vaya, ho has vingut a di
 dient-me. El últim, com se fèi
 un' hora qu' entralhonés

y no fa un quart que sò aquí.
Mon Per tui'l teu natural
pagaria no se que.

Au Aigò tot està en volguè:
à mi no in cortà ni mural.
; pero al fi estarà convenuda
de que ja i te d'acabà
tant de plorà y gemegà
Ah! no!

(veient que callo)
Donchs et ben toccuda
En Melciò.

(i ho girat a la parte)
Mon (que tinc de fe?)

Deu mèn que ni'l goro a veure!)
A Ver, Montserrat, si in vol creure,

hi acàr ja 4' avisaré.

233

(Montserrat seu via)

Excusa?

Comdremet, Melcio.

An (A veure lo que voldrà.)

(agafa'l llibre y fa'l distret)

Mel salut.

An que tal deid' ahi?

ni que han tardat a veure!

ja hi has sapigut troba

Me De, calla, y la Montserrat?

(Andremet dissimulo)

sent?

An No m'han dit que calles?

Qui t'entent?

Mel. (Digon, l'ont es!

An fa molt poch temps que i ho entrat
al seu cuarto.

Me. (D. Narcis
m'ha dit qui aqueit ignorava
pe'l cta lo qui aqui passava)

An vo t trobar be?

(veient lo penatien)

Mel. Esipin, aipin.

An Oh, Melcio,

(com admet una idea)

Mel. Que vols?

An Voldria sapigue

Mel. cblgun acudit
dels tem.

An. No, l' plorà seguit,

qui es alguna malaltia?

Mel. Si, segon com, tanubi ho es.

An. E que si acà es un mal
ertich en un hospital.

Mel. Hospital?

An. De ploranès.

D.^o Mercè, D. Euriel.

la Montserrat, tot hom plora

Mel. tot hom plora!

An. tot a l' hora.

Ho no: só l' únich que rich

i y no'l, podria curà
tú qui ets metje?

Mel. per pò rich.

An. Ah. per pò ven, ja t' hi trich.

quin sistema ha d'emplea
per aquesta malaltia?

Mel. És un sistema especial.

An. Com que també ho és lo mal.
Deu se l'alegropatia

Mel. Carant me, tot això i cura
y per xò ne vingut aquí

An. Ten ratió, ves: potser si
que serà cura.

Mel. Segura.

que jo també estich malalt
d'un mal agut en excès,
y no curant als demés,
no curaria'l meu mal,

es mal que m'atorrega'l cor,
que m'fa pati dia y nit

y'l venney vull tot seguit
per acabà tant dolor.

vull curarme desseguida
y aquí a brucà'l venney cruto,
perque sò un mialalt que lluito
entre la mort y la vida
y en mon cruel dolor tant fort,
que avans voldria mori
que no par viure y supri
aquesta angunia de mort.

An. Los deuen se curaran
no mes que casant tu?

Mel. Y qui es un venney segü

An. Necessitar ayüdant?

Mel. Graciàs.

An. Si t' puch fe servey

ja ho sabr. Be, per suposat
que es ella...

sempelant al creuto de Montserrat

Mel. La Montserrat.

An. Si, ja m sembla bon remey.

(pauze)

que vols creixer? ja pots seure.

(vegent lo dret)

que portar pressa?

Mel. Si, un pich.

y vull parla ab D. Lurich.

Mont es que'l voldria veure.

An. Es aqui: ja li diré
que surti.

Mel. fes lo favor.

An. que'l poris de bon humor.

Mel. Per pò vüch, no t'ho he dit?

236

Mrs.

(anantzen)

Bè.

Escena 10
Melcio.

Mel. Que ri etí amor de potent!
L'home mei fort arreplegar,
y dintre son pit ofegar
a tot altre sentiment.
Jo, jo'l fill obedient
aspirant d'amor l'essencia
nego al pòvre la obediencia,
a sa voluntat m'oposo,
passa per tot me proposo...

y estich tranquil de conciencia.

Escena II.

Melcio D. Curich.

—

En Don dia.

(Sortint)

Mel. Que Deu lo guard.

En M'han demanat?

Mel. Si' senyo

Si no hi ha inconvenient.

En (Digas.

Suposo que sabrà tot
lo que và promoure aquí
tant digne?

Mel.

Unich per aixo.

Lo pare m' ho va explicà
va ferme nil reflexion,
fillar del seu bon desitj

mes de totar ellas, no

vaig quedarne convenint.

Las preocupacions del mon
a n' ells li fan molta força,

y a mi las preocupacions
cabalment poch m' amohinan,

puig desde'l moment que ho son

no son mes que ideyas falsas,

y lo fals te poch valor.

En En tant ho crech també així

que, ja ho veus, oi cara jo

tinch la Montserrat per filla,

y só l' protector d' un noy
exposit com totuom sab
la Montserrat sobre tot,
criada per la Mercè
habeut rebut l' instrucció
que moratres hem volgut,
digni lo que vulgui l' mon
e, filla nostra ben propia.

Mel. Si, completament d' acort,
per pò viuch a demanarla
a voste.

(Moiment d' Enrich)

Ara fa poels

he parlat ab D. Narcís
dihentli qu' era ma intenció
aquesta, per mes que l' pare

no ho vulgui, sentint'ho molt
 Ella es honorada, ella es digna
 de diu i'l nom de cualsevol,
 Jo pare no ho creu aïxi,
 no li faig cap disfavor
 carantme, y si vosteis volen..

Ab. Si, si, de tot cor, Melció
 quan ton pare la coneixi,
 sabrà i'l que val. que val molt.
 Mel. Donchs tornare.

(Anantseu)

En. Avanç d'avanter,
 Digas a D, que jo
 vull dirli algunes paraulas
 que si volgués fe' l favor
 de dar-me hora hi ariré.

No's cregui que ab intencio
l' enganyavau.

Mel. Ara hi vaig.
y li dire.

Qu. Quin consol
m' has donat!

Mel. ^(puant-seu)
Tornare prompte.

Qu. A la vita.

Mel. Estiga bo.

(neu ve)

Escena 12.

D. Enrich.

Qu. Es un noy que pensa bé.

y, ó jo in t'uch d' euganyā molt
 ó in sembla que un cop casat
 veurà D. Tant que la valio
 età de part de son fill
 y no d' ell. Estich joyó
 de que oïpó i' hagi acabat
 bi y auriat. tenia pó
 que si'l casament no's feya
 ni curriam malalt, tot;
 pero ara, gracià a' Deu
 que hem eipit del trespjoch.

Escena 13.

D Curich. Dª Mercé.

En Ya podem cantar aleluya.

(o' Mercè que nut)

Mer. Que diu?

En. Ja està arreglat tot

En Melcio's casa ab la noya.

Mer. No m'enganyas?

(surpresa)

De debò.

En.

Mer. Perquè no ho deyas avans

En. Si encara no fa un segon

que in Melcio's ha vingut a dirho.

Mer. De, explicat, com es això?

En. Que si bé D. Guit i hi oposa,
ho seu fill... no.

Mer.

Ell no vol?

En. No t'he dich qu'acaba d'amar-seu

Mer. Oh! quin pes m'has tret del cor.

Donchs la noya i casarà

240

y ja està fora de po?

Sabr lo que faria Eurich

ora que ja està arreglat tot

apressurà 'l casament,

que no i desféi altre cop,

Si in ho possem de cap

ab un mes y mitj o dos

podria queda cullentit

y expirar de temors.

- Com que 'l seu pare i li oposa

li direu, menos soroll

quant mes aviat se fasse

y tot i arregla, s' fa tot

per bé de la Montserrat

y d' ell mateix.

Qu

Be, bi aigo

jà teniru temps de pensarho.

Mer

Ho no fare cap bon son

nentre uo signu carati

Eu.

Sempre pensar lo pitjò

Mer

D. Gut.

Qu

(viquillo)

(Qui e trany que virgini!)

Mer

Ya torno à cità en mal decor!)

Escena II.

Diti D. Gut.

Eu.

Per vidò.

(en ant lo a rebre)

Hu.

Bon dia.

Mer

Segui.

Yu.

Éstich bé, no 's causi, gracià.

En aquest mateix moment

(à l'unió)

En Melcior ha arribat à casa

y ha dit que vorté volia

anarhi per enrahonar-me.

En

No he dit que vorté vingúes

En

Pero perquè molestar-se?

en aquell moment sortia

y he vingut.

En

Naya una gamma

de perdre tanta molestia

(De tota manera gràcia

l'objecte d'anar-lo à veure,

era perquè desitjava

darli una satisfacció
per lo d' alí.

Gu. Wi se in parla.

En. No voldria que vortí
jámay pogués figurarse
que l' no habé dit que la noya
no era filla nostra.

Mer. Vaya!

Gu. Be, es filla, pero adoptiva.

Mer. No senyó, que me l' he criada

Gu. Pero vamus, es exposita,
y es aixó lo que van callarse.

En. Pero no ab mala intenció.

Gu. L' intenció, mala o no mala,
de tots modos hi resulta,
quan en ellcáiò vá acentarse

ab lo fi de parlà ab ella
debian dirli.

Qu. Si falta ven en aipò

D, Gint, cregui

que no và ére intencionada.

La Montserrat no es filla,

sempre m'ha dit pare y mare,

y en que sigui una exprosa

Cregui bé que no hi pensabam.

Gu. No es excusable l'olvit.

perque la cosa es molt grave.

y es evident que sabentla

ni n'el lecio entraba a la casa

ni a mi m'hauria agradat.

No es di' aipò que a mi m'espanta

que la noya sigui'l qui es,

me consta qu'ei molt honorada
y de voste' no cal dirho,
pero la gent ab que un tracta
tot hom pensa d'altre modo,
y jo no vull rompre l'honra
ab l'opinio' general,
ni permeto com a' pare
que u Melcio sigui mal vint
per lo que pensan los altres.

En . Mal vint'. qui ell mantinga l'honra
que ti, y veura respectada
sa cara.

Alor. Y si la nulli
es com la roya, la fama
may la creura deshonrat

Ent D'aigó es inutil parlarne

ab votar. Si no deitjavan
 res mei.

En sols que's fenne càrrech
 de que l'engany de que's creu
 víctima, in es disculpable.

En Ara ja s'acabat tot,
 ahir veig inconmodarme
 de veras, pero ha passat
 y no deuhen disculparse,
 puig que ja no me'n recordo
 y ls prego que no me'n parlen.
 Si en res mei los puch se útil
 disposin.

En Igualment.

Just Gracià,
 Mer. De in Melcio y la Montserrat

D. Just D' aigó no, ni una paraula.
(accio d' anar-se'n)

No i moguin.

(Veyent que i disposen
a' acompanyarlo)

Mer. Que ho passe bé.

Just. Ah, pens de voste.

En no i cause.

(acompanyant-lo)

Escena 15.

D. Mercè D. Enrich. Andreu.

que he entrat a temps

de sortir D. Just.

An. Vaja, que la Montserrat

deu esta' que no hi deu cabre

Mes qui t'ha dit rei?

An.

En Melcio

ni menos li preguntaba,

y i ha explicat com un Cicero,

pero sense llatinaçar.

En

Lo seu pare no ho vol.

An

De,

No es per ell qui ha de casarse

Com qui es un senyor tant serio!

Ah que hi va que no's retrata?

Mes

Perque?

An

Perque'l, retratista

diuen: fassi mitja viatla,

y ell no ho sab fe.

En

No murmuri.

Ju. No, aiçó' ho dich entre moltes
gracias à Deu que ja t' veig
que fan la cara de parcau!

Ja ho dit ell que treuria
la tritó' a tot lo de cara,
y ab lo qui observo es bon metje,
quina cura ha fet me rapidà

Qu. Es di, qui ara ja estem bon?

Ju. Prou que se't ven en la cara.
A menys que la tritera.

fassi com fan las tērcionas

que un dia i troban de puja
y l' epidemia estan de baixa.

Mer. No cōndreuet, crech que la cura
es radical.

Q

Escena 16.

(Dits, Melcio, - D. Narcís.

En Aquí ve.

An y ab D. Narcís

Mel. Salut a tots.

An. Y ben llarga.

Na La Montserrat?

Mer. Li direm

que surte.

An No estarà gayre
per sortir.

En. (No està enterat..)

(A Narcís seuyalant li
l' Andreuet.)

Nar Andreuet, ve a avisarla
y després ferme 'l favor
d' arribante fins a casa
que 'l correo ja es aquí
y de seguir que li trinch cartas
portalar.

And. Tot vaig a ferho.

(Diré a la noya 'l que passa
no for cas que d'alegria
li agafés aquí una barca.)
que sigui la enhorabona.

(a Melcís)

Mel. Perquè?

And. Per la cura,

(sempalat denier)

Mel.

(comprévent ho)

Mh! Gràcià.

Escena 11.

D^o Merc. Melcio D. Curich
D. Narcis.

-

Mel (Per suposat que vorté
(ap a Narcis)

escriurà avuy.

Nar Avuy sí.

Mel No i olvidi pas de di
a la mare. —

Nar.

Ca!

Mer ~~amb el mateix~~ perquè
sapiga que es una cosa
resolta.

Mar Si, ja veurà.)

Mel. Lo pare - - -

(parlant a l'esquerra
ab D. Enrich)

En. Aquí no ha dit clà
que i hi opora y que i hi opora.
qui ell per sò a la Montserrat
la tè per honorada.

Mel. Ah! si!

També ni ho ha dit a mi

En. Ell sol està capficat
ab l'opinió que la gent
té dels esposit,

(La converse i fa general)

Mer

tontada!

Nai.

Y i te una ideya formada
que no es l'opinió corrent.

Mel.

L'opinió! la falsa ven
el un fantasma seieu cap
que no jutja pel que sab
si no sol per lo que creu.
Combatre ni he proposat
aquesta opinió enganyosa,
que es sol una canigrenosa
llaga de la societat.

que a tot hom se comunica
destruïran a l'ignocencia,
y fin a la conciencia

Mei severa mortifica.
; Ella à ri al llot arquerós
à mia noya honrada proa?
Donchs jò la preneli per esposa
y veurém qui ven dels dos
si l'opinió del mon neci
ó l'accio d'un home honrat
que à tal vil iniquitat
vol oposar lo despreci.
y com no s'podrà di un mot
contra una esposa estimada,
li dire: mira, es honrada.
ti, opinió falsa, ets lo llot.
Mei jò estich que s'convençerá
després,

War

Entrarà en ratió

Qu.

No me'n cap dubte, Melció,
la Montserrat lograda
convençel de que'l que'n diu
del, esposit, no es res més
que imaginació.

War

Un excés
de recel sense motiu.

Escena 18.

Dit Montserrat

Qu Vaya, torna la alegria

(cantant á trobar á Montserrat)

la pau y tranquilat

Mu Si, prou dignut hem passat

en un sol dia.

Mm. y quin dia!

Mel. Es que tu has estat objecte
de dubte! pot se si?

+ habias eregut que a mi
podia minbar l'afecte
que t tenia? Es un agravi
que m feyan, y ara aqui vindr
perque comprenquin que tinc
al cor lo que t deya'l Habi.
per men que t pare i hi oposa
de espos te dono la ma!

Mm. D. Tant si oposarà.

Mel. **Que hi fa?**

Mm. Donchs no serè jo ta esposa

(sorpresa de tots)

Mel Com!

Mer. que dius filla!

Mon que no,

Després de lo que ha passat!

Mu Per mor de Deu Montserrat!

Mel Dins que no?

Mai. que no, Melcio.

Voldria tu que després

a mi la culpa ni donessen

y que ls teus parents diguessen

Eida com ella es... lo qui es.

ha lograt que s' disminuï

la familia. Y com la gent

no dubtaria un moment

de que la era es així...

de tot hom fora tildada,

y malvinta de tothom.

Ah! no, Melis! No veur com
me faria desgraciada!

No veur ab quanta amargura
al teu cortat me trindria?

No veur qui ab 'ni trobaria
no dilpar, sino tritura?

No naig de se 'l llar de concordia

mei que un altre pel teu be,

y que Deu me guardi bi

de ser foch de la discordia.

Jamay me dech esposà

a que no in vulgui tothom.

Lo borda! No truch bon nom

y 'l bon nom ni naig de granya!

(cavanti)

Mm. Felho per mi, Montserrat,

En Reflexiona.

Mm. No pot sé.

Mm. (Deu del cel. com li divi.)

per lo que tem mei sagrat

Per la primera vegada

que mare vares evidarme,

pel prime be que vardarme

desde'l bressol acotxada

Si, filla, per ta ventura,

per la mer tendre memoria

que conservar, per la gloria

del cel per la verge pura.

per aquest plor que devalla

per la cave amarch; bullent

qui es sancu del cor, que furient

sorte' una horrible batalla
; Aceptar? no es cert? Com brilla
l'esperança, com llui clara,
que pot negar-se a una mare
que plorant prega a sa filla.

Mon. No, mare, aquest sacrifici
no'l podria veintí

; no veu que's dirà de mi?
Ell En que no sabo....

(plorant amargament)

(quin suplici)

Mon. En que te'n hauràs d'anar!
que m'treuant de casa!

En

No,

filla.

Men fin passant per jo

jo no ho voldria accepta'.

Men tu no sabs lo que supreixo!

Mo no mei que jo!

Men. Pron t'enganyas!

Men. (M' arreueo de las entranyas
l' amor!

(banyet a Merce)

Conti si pateixo!

pero mare in causa horror

pena en aquella veu sorda

del mon que in divia borda!

com no conceiper l' amor

de pare .. aïxi se divia!

com que may l' ha conegut

a vobà a un pare ha vingut

l' amor d' un fill que tenia
Ha vingut a d' la guerra

(Mercè plora)

Quatre una familia honrada
perque tu no etas lligada
ab parents demunt la terra
y aïo mare, qui ho soporta,
sol una santa del cel
supreix martiri tant cruel,
y jo no ho sò. primi morta

(ab decisió)

Mer

ab desesperació a D. Narcís

D. Narcís aïo mi abraça!
No 'i desesperi, senyora,
ja veurem...

Mel

(ab horror)

252

Ei qui ella ignora
que se l'enduran de casa.

Na

(A Montserrat)

Vortè pensarhi ab espay.

Mel. Per Deu!

Mon

Melciò, si'l teu pare

no hi consent...

Mel

Si, filla.

Mon

Mare,

Si D. Just no hi consent, may!

Just 1887.

(over 100)

the

of the old

of the old

of the old

of the old

of the old

of the old

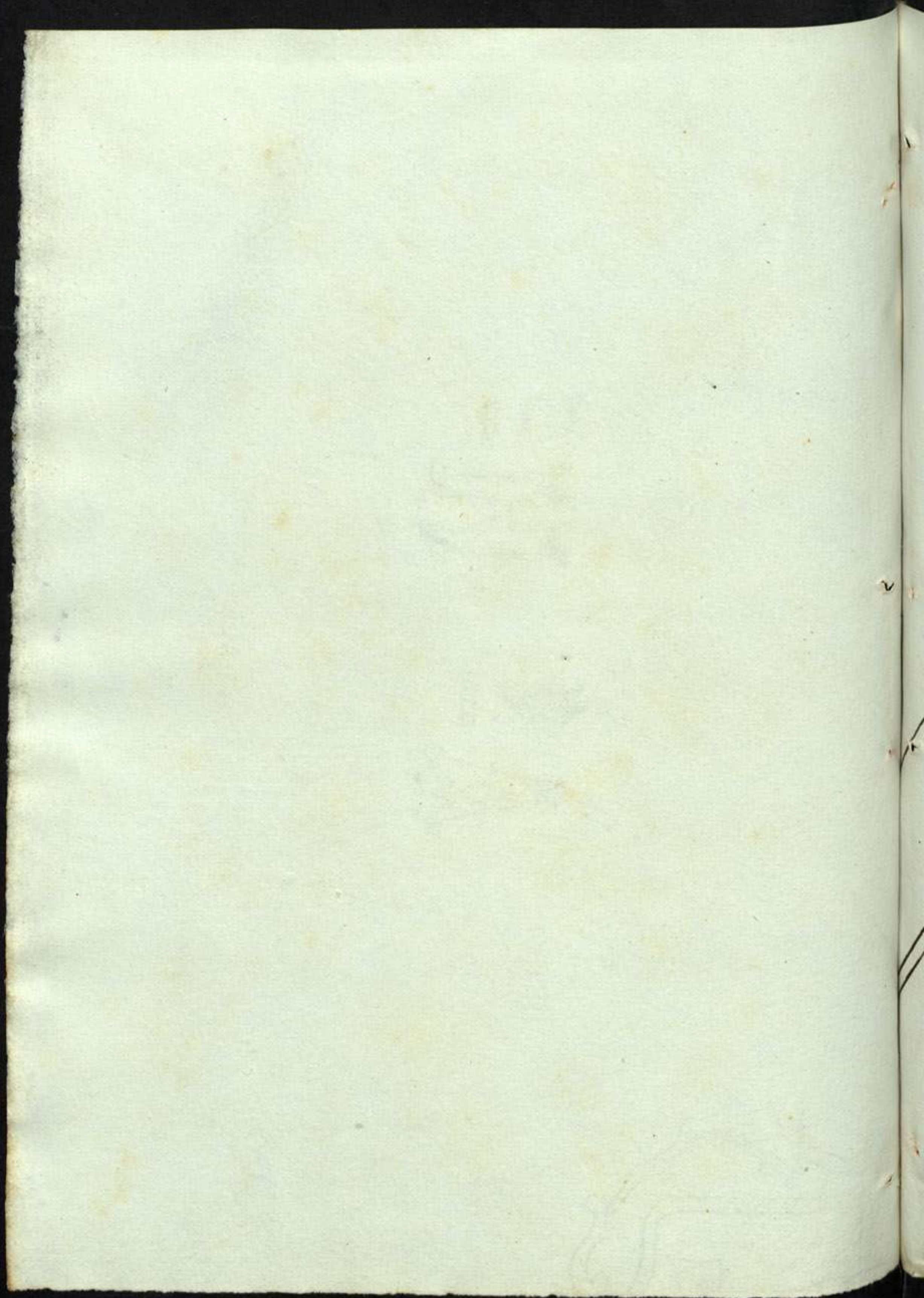
of the old

of the old

of the old

of the old

Drama en tres actes,
en vers original
de.

MONTSERRAT.

C. Moure.

Acte tercer.

1/10/1901
TANGLING

Montserrat.

Drama en tres actos

en vers

original de

Acte segon

1881.

1890

1891

1892

1893

1894

acte tercer.

=

la mateixa decoració

Escena 8^a.

8ª Mercè.

=

(ocupada en alguna labor)

que se l'emporten de casa

no puch consentirho may,
y tinc de pensà algun medi
per eixi d'aquet mal pas.

(Reflexion.)

Si l'enviessum lluny d'aquí...

(Pausa.)

Per tot nos la trobaràn;
y després, portantla lluny,
ja hi viuriam separats
y fora la pitjor pena.

(Pausa.)

Casarla! Casantla es clà,
segons D. Naveis opina
estariam tots en pau.
mes ella no vol a'n Melicó...

No'l vol!... Com s'hi atravessat
 aquest D. Just; es inutil
 pensarhi; ell no cedirà
 y la noya 's manté ferma;
 "Si D. Just no hi consent, may"
 Si 's volgués casa ab un altre...

(Repleix còr.)

Cà ha de volgué!... Y suposant
 que ho volgués; sempre a n'el jove
 li tindriam d'explicar
 que la noya es una exposita,
 y pot venir un altre cas
 igual a n'el que'ns trobem.

(Pansa.)

Bot lo dia estieh pensant

en lo mateix, y no hi trobo
sortida per cap costat...

(Pausa.)

Aquesta llei tan tremenda
que llàgrimes deu costà!
No castiga à ne la mare
que'l seu fill ha abandonat,
que del seu fill no's recorda
durant deu, quinze, vint anys.
no, la qu'esposa al seu fill
à passà ls sinsabors grans
qu'ave esta passant la noya...
Aipò no te càstich, cap.

La que cria al ignorant,
la que'l vetlla estàn malalt.

la que la educa estan bo.
 la que sempre l'ha mirat
 com a propi, que ab ell gosa,
 y que pena ab sos pesars....
 aquesta es la castigada,
 la que's te de resignar
 a perdre tota afecció
 quant lo fill li es demanat.
 Y això es justícia. Deu men!
 No castiga al qu'obra mal
 y al qu'obra be castigarlo!
 Això es justícia? No, es fals.

Escena 2ª

8ª Mercè. 8. Narcís.

Mar-

—
Servido seu.

(Saludant al entrà.)

Mar-

O Narcís,

tenim noves?

Nar-

Si; be n'hi ha!

Lo que sempre m'he cregut

Mar-

i Es si que li ha contestat
la mare?

Nar-

Aquí Duch la carta.

(Le la trèn de la butxaca.)

Quin se'n pot enterà.

(Li dona la carta.)

Mar-

" Molt senyor meu: m'apressuro

(Llegint.)

à contestarli. He acabat

d'entrevame de la siva,

y si per un cantó 'm plau,

que la Montserrat se casi,

me dol per altre costat

lo que vostè m' aconsella.

Yo sentiria que may

ma filla pogues culparme

mes del que mereixo. Ya

que 'm diu que ab un sacrifici

puig ferla felissa, 'l faig."

Nav.

Observi be 'l que segueix

perque es lo mes important.

Mer.

Si la noya 's creu qu'es filla

(continua l'última.)

Sols que la van adoptar,
y voste creu perillós
Descubrirli la veritat;
si això pogués esse obstacle
pe'l casament... Sols Deu sab
lo que 'm costa'l que li dich!
- Me resigno a no parlar,
no vull treure la ventura
a ma filla. Si mes tant
les circumstancias cambiessin
o si pe'l be d'ella, may
li pogués donar el nom de filla
fora ma felicitat.
Aixís segueixo 'ls consells
que voste'm dona, comptant

que'l casament tindrà efecte.
Si aquest no's portés a cap

260

(cloquet vers y l'idos)

seguint ben marcats.)

no ofego la viu de mare
per vinguí...."

Mar.

Es ben terminant.

Mur. "Reclamo la meua filla

(Allegint)

sigas ahont siga, y sens retard.
La llei m'ampara..." La llei!

(Parant de llegir.)

Vinguí, no puch acabar.

(Dona la carta à D.)

(Favis.)

Nar. Lo Jermès poch interessa

(Plegant la carta y

fiantíndola a la butxaca)

Mex. Y no es una iniquitat

(Ab amargura)

aquesta llei, D. Narcís!

Nar. Es llei y s'ha d'acotar.

(Pausa.)

Escoltin.

Mex.

Sigui.

Nar.

¿Y la noya

que vol fe?

Mex.

Ellas? No sab pas

res d'això.

Nar.

Y si ho sabia?

Mur-

Que dir!

261

Nav-

No ho dich per cap mal
Si ho sapigués. Que li sembla
i se voldria ella quedà
ò anar-se'n?

Mur-

Estich segura
de que no'ns dirà may.

Nav-

Aixís, no'ns hi pensem mica.
Siguentli.

Mur-

Dirli!

Nav-

Està clà.

Si no's casa ha de saberho,
això Donguiho per sentat.
Quan vegi l'alternativa
entre tenir-se'n d'ana

ó del contrari casarse,
crech qu'es lo mes natural
que's decideixi per l'últim.

Mer- O Navis, no se que'm fa
alsà aquest vel a la noya.

Nav- Oh! no ho evitarà pas.
y si no's casa molt menos.
La carta li diu ben clà.

Mer- Pero vol di que la llei?...

Nav- ¿No li dich que m'he trobat
en aquest cas, cent vegades?
Per si la llei general
pogues presentà algun dubte
l'han vinguda a confirmà.
Disposicions posteriors.

Potas dirhen que en tot cas
de reclamació, res valgui
contra'l pare natural:
que se li dongui 'l seu fill
tot seguit. Seria en va
oposar-se a fe l'entrega.
Ebb això, lo milló plan,
ja que la mare comi
en callar-se, es explica
à la Montserrat que 's troba
entre habè d'abandonals
y casarse; y'm sembla à mi
que no dubtava un instant
entre una desconeguda
y vostès.

Mer.

Ah! no! Aipò ray!

li asseguro.

Nar.

Entra'n Melis.

(Veyent lo entrà.)

Mer.

Quina angunia estich passant!

Escena 3.^a

Exit. Melis.

=

Mel.

Ya perdo tota esperansa!

(Entrant Nris.)

Si la Montserrat se mostra

ferma en sa resolució,

ho pare mis.

Mer-

¿I no's troba
cap medi?

Mel-

Pot ho he apurat,
Jo no parlo d'altre cosa
à casa; no penso en res més,
no vish tranquil ni una estona.
Tant prop que la diha veyà,
y ara la miro tant fosa
com si hagués sigut de nen!

Mer-

No veu S. Just que't trastorna
sa terquedat?

Mel-

Be ho veu prou,
que la vida m'es penosa!
fins à n'ell lo preocupa;
ho coneix.

Mer-

Y que?

Mel-

El proposa

que me'n vaigi a fe un viatge,
y no compren qu'ayó fora
deixa a n'aquí mitja vida
per amagar-mela tota.

No compren que si me'n vaig,
la tristesa mes espantosa
vindrà ab mi sense deixar-me,
com no deix l'enra a la soca,
y aquesta enra cada dia
s'anirà fent mes profunda,
alimentant-se ab la sava
de la soca hont se cargola.

Nar-

L'ausència pot se un remey

preventiu; més quan se dona
ab lo mal apoderat.

afegint al mal més força.

Mer-

Y la Montserrat tant cega

que res la pot fe resoldre

a casarse, prescindint

de D. Just.

Mel-

Ella, senyora.

te mes rahó que 'l meu pare

Mer-

que ella té rahó, dius?

(Entranyantse).

Mel-

Tota.

Crequi qu'en aquest assumpto
jo m'he fet lo pro y la contra
y m'poso en lo cas de tots.

Considero que la noya
no vol esse murmurada
sense rahó, com ho fôra.
casantse, sense que'l pare
hi consente. Enhorabona;
no'm plan aquesta conducta.
mes la crech digna y honrosa.
y això, als ulls del meu amor
la fa més mercedora.

(D. Enrich surt de la
porta lateral esqu. y s'apropa
al costat d'ella el Melchor)

(el Melchor al entrar se'l mira
ab certa sorpresa.)

Escena 4^a

Wils. W. Enrich.

=

En. Pero no als ulls del teu pare
 qu'és cego, que no hi veu gota;
 però hi sent com lo primé,
 sent las veus murmuradores
 del mon, las veus inconcients
 aquellas que no perdonan
 y desiran castigarse,
 per lo que son pecadoras.

Mel. Apénas de casa surto
 voldria serhi altre volta
 per veure si'l faig cedir.

Mer- Una valho poderosa

(D. Marcis ap. Dona

la carta à D. Enrich,

que la llegir.)

se m'acut. Ell deu que n'osté
per honrats...

Mel- Estota prober.

Mer- Digali que fa vint anys
que la Montserrat és nostra
y si en vint anys no ha sofert
cap desmerit la nostra honra,
tampoch sufrirà la seva
perquè ella sigui ta esposa;
que si'l mon ves te que si
de nosaltres, si cap nota

ha posat al nostre nom,
 menos l' ha de posà al vostre.

Mel. Que vol que no li hage dit!

In. Que respon?

Mel. Que'l mon ignora
 lo que sabem tots nosaltres,
 y que al saberse, allavoras...

Nav. Pero ell be ho sab, y'l concepte
 dels senyors, no desmillora.
 per ell, segons diu vostè,

Mel. Enterament.

In. Si no logras
 per aquest costat convenel,
 no es lo mon lo que l'imposa,
 es ell, que even afrontos

teni per nora una expositor.

Mel. L'hi he fet aquest argument
y no se m'ha obert la porta
de cap esperansa, ab veure
si fentli ab un altre forma
conseguinto ab insistencia
lo que no crech.

Nor.

Tot se proba

Mel.

Ja ho provo tot, que la fi
del amor no m'abandona.

Vaig a fi'l que vostès diuen
tant de bo sentis com volen!

(de in va.)

Escena 5^a.

X. Mercè. X. Enrich. X. Narcís.

=

En. Obqui hi ha tots dos extrems;

(Corrent la curta i d.

Narcís.)

ò be 's realisa la boda,

y en lo cas aquest la mare
callant, nos deixa la noya.

ò la Monserrat se'n va

de casa. Difficultosa

es la situació en que estem.

Mercè. Pero n'expirarem; la noya

(Abrenhuit.)

no'ns pot abandonarà may.

En-

Si l'hi obligan...

Mar-

(abst. murich.)

La senyora

ja sab l'intenció que tinc
vejam si vostè l'aproba.

Dihem a la Montserrat

tot lo que hi ha; se li esposan

los estrenos que din, vostè,

y qu'esculleixi. Ella, 'ns consta

que no voldrà abandonarlos.

(Gruel d'assentiment de

D. Murich.)

Donchs, què ha de fi?... Ella, un hora,
ò altre ha de sapiguernho....

In. Per ma part me sembla bona
l'idea.

Nar. Si vostès creuen,
jo li faré la proposta.

Mer. Jo no podria pas dirli.

In. Crech que si vostè no ho logra
no ho logravem pas nosaltres.

Nar. Ho faré; despintho corre

Mer. Mirila; ve pe'l jardí.

Nar. La ocasio 'ns surt a la porta.

(D. Mercè y D. Miria)

se'n van)

(Montant entre pau-

ordenant.)

Escena 6^a

Montserrat. O. Naveis.

=

Mon. Pot sol?

(venint al pare.)

Naveis. Pot sol. Montserrat.

Mon. Vol que avisi al pare?

Naveis. No.

no cal, gracias. En Meleis'

ave mateix se n' anirà.

Mon. En Meleis'!

(alt amargant.)

Naveis.

Y ven que no vin
que sofreix un cruel disgust.

Mm. Y jo!

Nar- Vostè es pe'l seu gust,
en cert modo.

Mm- I'meu gust, sin.
D'aipò si que poch m'acusa
la consciència.

Nar- Ya venrà;
li oferiré la seva mà,
y com vostè la refusa,
¿De qui es culpa?

Mm- Miva no
Nosojo! D. Just s'oposa
à que sigui d'ell esposa.
y acato la oposició.

Nar- Qu'es infundada.

Mon-

Ma ho se

mes tothom no ho ven aïgis,
y sols per sò, & Navéis,
l'acato y l'acataré.
Si sols hagués d'escoltà
lo clam qu'epala'l meu cor,
no trobaria en mon plor
l'amargura que en ell hi ha!

(Pausa.)

Ohint a l'amor no mes
d'en Melcís esposa seria,
y la culpa jo tindria,
de que 'l fill no respectis
al pare. La societat
que casi d'ella m'esclou,

ab aixo 'n tindria prou
per evènem s'er deprovat;
y ab aquest falsos indicis
me venia desprecia da.

Abixis me trobo posada
entremity de dos suplicis!
¿Quin dels dos es lo pitjor?
Lo que casada tindria,
que allavors ne sofriria
lo men malit, en el lloc.

(Pausa.)

No: ja que 'm venen envilida
D'aquest mon lo fals judici,
jo, moriré en lo suplici,
mes podre dirli:— "mentida!"

jo moro: res tens que si
de la mèva honra y vèrtut,
vìctima teva he sigut,
tu has estat lo meu butpi."

Nar- L'intent de voste es honros
es signe d'aplaudiment,
No mes trobo aquet intent
per voste molt perillós.

Ellon- Quin perill pot tenir?

Nar-

Bah!

Ja veurà quin li proposo.
Conti voste que suposo
tot lo que vaig a parlar.
Suposém que 'l prime dia
aparegués lo seu pare....

son pare propi, ó sa mare,
que es lo mateix. ¿huè faria?
Montserrat, en cas semblant
semparia à a' els d'aquí?

Mon- May!

(Resoltament sense personalitat)

Nar- ¿Se quedaria?

Mon-

(Resoltament)

Si.

Nar- No s'hi pensa!

Mon- Ni un instant.

Nar- Obquet cas es molt comú.
y per pò se m'accedit.

(Pausa.)

Està bé; vostè m'ha dit

que's quedaria.

Mon-

Segu.

Nav-

obixó no ho podria fe
no essent casada.

Mon-

Com no!

Nav-

Casada, es lo seu senyo
quin disposa, com vostè
també d'ell: pero soltera,
y no essent major d'etat,
no s'atent sa voluntat;
y com la Ley considera
qu'es lo pare natural
no més, qui de vostre mana,
va ab ell si es qui ell la demana,
est ó la mare, es igual.

Mon- Probantme en un cas aixís.
que no m'hi trobo...

Nav- (Interrompint-la)
Potse....

Mon- Com potse?

Nav- Yo li diré...

Mon- Be, signum franch, D. Navés.

Nav- Fasses còrrech que s'hi troba

Mon- Cert?

Nav- Per so he vingut aquí.

Mon- ¿Y qui es que m reclama a mi?

Nav- La mare. obqui te la proba

(di donant la carta)

obquesta es contestació

(Montserrat Vinyes)

D'una en la que jo li deya
que vostè, com tothom creya,
se casava ab en Melcior.

No casantze... ja veurà
lo que la carta m'espresa

(Pausa.)

(Sembla que molt li interessa
per casarse.)

Mon-

(Corrent li la carta)

Està molt bé.

No 's eregui que per so estigui,
perque digni lo que digni
aqui, fare 'l que haig de fe.

Mar-

Casantze, es tot arreglat

Mon-

Si es que D. Just hi consent

crech que 'o farà 'l casament.
si no, no.

Nar- i Ya i hi ha pensati.

¿Ya sabé lo que ha llegit?

Mon. Està ben clai si senyo.

Mar. Bot es cert.

Mon- Bei cert o no.

jo no'm moech de lo que he dit.

Nar- Jonchs, haurà d'anarsen!

Mon. Ca!

Mar. Si no's casa...

Mon No m morte

Nav. da Mey...

Mon. La llei, no potsi
contra la raho. Bineh ja

vint anys: ja no s'è cap nena.
y tinch ja rahò sobrada
perque sigui consultada
en aquest cas: val la pena.

Mar- Però la Uey no ho disposa,

Mon- que no disposi de mi
mentres no falti!

Mar- bisbis si!

que en un mal terrenò s'posa.

Mon- Però jo no ho concibeixo:

i la Uey me pot fè deipa
à la que à mi'm vò cria,

per una à qui no coneixo?

Si la Uey per justa's dona
i perque mare no declara

à n' aquella que'ns ampara
 y no à la que'ns abandona.
 Com?... Mes val que no hi pensem
 que perdria la raho.

(Pausa.)

Ja sab ma resolució;
 es inútil que'n parlem.

Nav. Pensi que la llei es forta

(Disparat i animat.)

Mon. Li dich qu'en mi no ho serà.

Nav. Crequi que la'n farà anà.

Mon. No pas viva, si acàs morta.

(Resoludament.)

Nav. No tant!

Mon. Si; prime la vida.

Nar- Queda sola, Montserrat,
y penshi.

Mon- Ya hi he pensat.

Nar- No prou.

Mon- Estich decidida.

(D. Narin se n'irà)

Escena 4^a.

Montserrat.

=

Lo meu cap se desconcerta

(Sentada reflexionant)

ab tot lo qu'estich passant.

Casi bé. 'm trobo dubtant.

si somnió ò estich Desperta.
 La Societat me retpassa;
 la religió m'eschueix;
 l'amor, lo cor me parteix;
 y una llei cruel m'amenaça:
 Y tot això en un moment
 se m'ha vingut à ajuntà...
 Quin espay mes breu que hi ha
 de la Dikpa à n'el torment.
 Abonto d'ahí tant Dikposa
 y avuy só tant desgraciada!
 Quin sofrí! Verge odorada!
 Quina vida mes penosa!
 A ningú he fet cap ofensa...
 He fet may cap mala acció...

cap delictu? cap crim? No.
Bot no mes per ma naipensa!

(Pansa.)

Y are'm vol al costat seu
la que tanto mals me remou
La perdono y ja faig prou
en perdonar-la Sen meu!

(Queda pensatiu de
celos a la tanta y a-
pagant lo cap al les manes)

Escena 8^a

Montserrat, Ondrenet.

And- Gira, liva, liva, liva!

(cheostantrelh per darrera y
ab la ma fentli roda una
carta per devant dels ulls.)

Mon- Una carta?

(abnantla à agafà.)

And-

(Retirantla.)

Que depressa
que la vols! que t'interessa?
Si no se de qui es!

And-

(Ensenyantli quantitat.)

Donchs mira

la Metra t'ho sin ben clà

Mon- Tant Mury, com vols la vegi?

(Andrelut li anota.)

Ja la coneish, Del Colegi,
la Metra... Si; es Del Gignès.

(Allarga la cançó i abdu. la
separa.)

Dona.

Abd- Poch à poquet: calla.

Quant me 'n Donas?

Mon- ¡Quant ne vob?

Abd- Poca cosa: Donen vob...

Mon Ah quartet?

Abd- No; mitja rialla.

(Montservat somriu.)

Ja estich pagat, ave tè.

(Li Dona la canta.)

Encare que l'pren es poch.

no vull que dignis al Uoch
que faig de franch de cortè.

(Montserrat obra la
porta y Ueyu)

Me sembla que lo que escriu
una amiga, Montserrat,
no serà un secret d'Estat,
y bè puch sabè'l que diu.
Sabs que peeo de curios.

Mon- Si ja ho pots sabè, Andrenet.

And- Si hi trobas cap secretet
te'l callas, com si no hi fòs.

(Montserrat se posa a Ueyu
en una alta.)

Mon- "Montserrat m'han dit que t'casas

(Pansa.)
Ni tu, ni ningü diria

(Tota l'octava la

Uyiny ab moltes

calmas.)

la plaentera alegria

que la nova me ha causat.

Vinch de ferre una pregunta

que casi be es una queixa.

¿com ha estat que tu mateixa

no m'ho has escrit, Montserrat?

(Pansa.)

abnd. Molt mala Metra deu fi.

quant tant despaig la Ugeixes,

elle sembla que confegixes

y bé sabo Megi prou bè.

Mon. "No'm queipo: perque entre amigs
(Megint.)

no hi ha cap queipa de cap mena,
pero balia la pena.

D'haberunho esevit al moment.

No'm contestes cap esensa,

que no estieh pas enfadada;

ja se qu'estas enfeynada,

qu'es aviat lo casament."

(Pausa.)

Abd. Llegiré un pich mes seguit,
que si no 'n passas mes via
tiindrás feyna fins al dia
del judici, a mitja nit.

Mon. "Al últim seràs dels nostres,
(Heuig me repit.)

Montserrat, tu que'n venyaves
quan al col·legi trobaves
que feyam broma ab algun.
que pel passeig nos seguia
tirantnos flors, y fins tayas
y jardins... Cosas de noyas!
Sempre ab la rialla a punt."

Ans. "Bipis com qui ho diu de cor
com si ls mots te fossin nora
dona: per alguna cosa
som al segle del vapor.

Mon. "No sabs que 't deyam la sogra
perque sempre alli 'ns venias.

que no fessen kotterias
 per no dà que murmurà?
 Com sempre estavas tant seria
 devant dels joves, nosaltres
 deyam unas a las altres:
 - aquesta no 's casarà.

Y, mira: no equivocarem;
 encara n'hi ha de solteras,
 y tu, dintre poch, esperas
 fer braset ab ton marit.

(Pausa.)

De tot cor te felicito,
 y a n'ell, si jo l'coneixia
 també l'felicitaria
 per la joia que ha escullit."

(Pausa.)

Abu-

Que ja 't torna la galvana?
aixo es que no 't trobas bi
y no s'hi troba 'l papè
y us deu entrà la tereiana.

Mon-

"Mes no perdo l'esperansa
de conèixer tel ben prompte,
Montserrat, perquè faig compte
que aviat m'abrassare ab tu.
obre si que no t'enganyo
y 't prometo fe aquest viatge.
do meu present de nuviatge
jo mateixa te 'l vull du.
do meu morit te saluda,
y l'enhorabona 't dona;

y la nena, que ja envehona,
 me diu que t'enviï un bès.
 Recados à n'els teus pares
 y à n'el teu promes. Dispara
 de mi per malservol cosa.
 Ya sabo quan t'estimo. Ignès?

(Allegre i contenta)

(Pares!... promès!... Si ho sabia!)

(Ab tristesa)

And. Ya s'acabat?... Me pensaba
 que ara a n'aquí hi continuava
 tota aquella Uetania
 d'oncles, nebots y cosins,
 cunyats y sobrevinguts
 y companys y coneguts

y vehinos y vehins.

obre has d'agapà la ploma

y li tens de contestà;

"Be tinc de participà

que no 'm trobo pas de broma.

Per las causas... tal o qual

no va volguerme en el·leio.

ore ell me vol, y jo no.

anem a torna-jornals."

Mon- Que jo no 'l vull? Qui ho ha dit?

Abnd- Ta mare me ho va conta.

Sin que 'l vares desnona...

Yono ho se, havia sortit

Mon- Si, ja ve a se aipo.

Abnd-

Donchs ho es.

si ho ve à oí. Sabo que m'estrange

Mon-

ó estranya?

Ind-

Esclai: que s'hi guanya

de f'veni à fi tants papès?

Ohí, plorà à totas horas,

perque 't ereyas despreciada;

y avuy que 't veus estimada
també ploras. Ya que ploras

quant te veus d'ell aburrida

y quan sabo qu'ell en tu pensa,

i que has fet una prometensa
de plorà tota la vida?

Mon-

Deu meu. que se l'que m'espera!

Ind-

No ho sé, pero crech que t'hi
de petita de segü

no serias ploravera,
Ho si, jo era molt xarrot!
la dida, sempre que'm ven
es lo primè que'm retreu:
- qu'era ravo aquet picot!
Per sò. penso, el Montserrat
com may ploro, ave es que's muda
ab aipò tu, sent menuda
faries molta bondat.

(el Montserrat se'n va.)

Nos à escriure?

Mon

Potoè si.

And-

Si acàs, digas à la ploma
que escriguí cosas de broma.
Ja ho farà si li sabs di.

(Montenit se'n va al seu
quarto.)

Escena 9^a.

Andrenet.

=

(Prenent lo llibre de fables.)

Mon de monas la gent diu.

y l'Dirho es una pimplisa

perque veig que hi ha tristora

y la mona sempreriu.

Y's passa del blanch al negre

ab molta facilitat;

Està avuy la Montserrat
tant trista y ahí tan alegre.
Si jo 'l pogués arreglar
lo mon. ja ho faria bé;
deixaria a tothom fè
quant li pogués agrada.
y en lo moment que un diria:
que be, que feliç. m'aguantó!
quant de goig! m'agrada! m'planto!
d'aquell modo's quedaria.
Y aixís, fora mals humors,
y caras mal encaradas,
y personanas desgraciadas
y gemitos y plany y plors.
Allavors si algú's queixava

De la sort, se li diria:

« A la seva ma ho tenia
amigueta perquè's plantava! »

Escena 20^a

M^{re}. Mercè. Andrenut.

=

M^{re}. La Montserrat no es aquí?

(Venint del jardí)

M^{re} ho creya.

And- Obre se n'ha aniat

Ha rebut de Barcelona

una carta...

Mer. Qu'es estrany!

And. També a vostè tot l'estranyà?
Que no n'ha rebudas may?

Mer. Si, però... De qui era?

And. D'una...

Mer. D'una, qui?

(Ab intèr.)

And.

D'una Ignis... Tal.

(D.ª Merce b' tranquil·la)

No portava'l nom de casa.

Una amiga.

Mer.

Ja ho sè, ja.

D'una amiga de Col·legi.

And.

Si senyora; endevinat.

(Fulleja l'libre)

Mer. (Quin susto havia tingut
 Deu meu! Estich ab un ay,
 sempre per aquesta mare
 pensant en lo que farà!)

And. I no sabs lo que li dir?

And. Prou: aquí l'ha llegida alt.
 li dona l'enhorabona
 pel casament.

Mer. S'ha escampat
 la noticia, y no sabem
 si'l casament se farà.
 Veig que hi surten molts obstacles.

And. Quins obstacles! No n'hi ha cap.
 Si la Montserrat ho vol.
 ja queda tot arreglat.

Mex- Si no ho vol.

And- Donchs que no's quèixi.

Mex- Que sabs tu, Andvenet, que sabs?

And- Que hi ha algun misteri?

Mex- (Dissimulant.)

No, home.

And- Potse es que s'ha enamorat
de mi.

Mex- De tu?

And- ¿Que vol di
de tu? Cambi ho troba estrany.
Ahna noya es per un rey
din la gent, y cas per cas
potse un noy per una reina
No es del meu pare?

Poch sabo.

lo que dius!

And-

Bè; per fe bromia

be tenim d'envahonia,

Sentiria que cap reina

persò o' ho prengues a mal!

Mer-

Qui sab lo que pot veni!

(Reflexionant.)

And-

Se jo rey, no vindrà may.

Mer-

Pero marit de la noya.

And-

Menos.

Mer-

Andrenet, qui sab!

De més verbas se'n maduran.

(Pensativa.)

And.- Si: pero per madura
han d'esse verdas, y aipò
d'entre mi y la Montserrat
no son verdas, ni nascudas,
y l'qu'es mes, ni noixeràn.

Mer.- Deipaho corre, andreu.

And.- Prou;
que corri mes que cap llamp.

Mer.- Et tu be t'agradaria?

And.- No'm fesse llamineta
que no es bo per la salut
y no vull està malalt.

(Dª Merce queda mes
pensativa.)

Mer.- Que ha eixit d'Inch?

Abnd.

No ho erch.

286

no fa molt qu'era al despaig.

Mer. Vés, y si no tingués feyna.
Digali si pot entrà.

(Abnd en un oï)

Escena 11^a

1° Merce.

=

No seria mal recurs:

(Tota l'escena al paure

reflexionant.)

, es un bon noy: y en l'Wat
no hi ha gaire diferencia.

Ell tindrà dos o tres anys
menos qu'ella... un piquet mes
jove, es cert pro això; que hi fa?
De mes joves n'hi ha que s'casan
ab altres de mes edat.

Esena 12^a.

1ª Mercè. 2ª Enrich.

=

En- Has parlat ab D Narcís?

(Venint del foro
porta bruta.)

Mer- No... perquè?

En-

Yo hi he parlat

à la noya y no cedir.
 Sin que no se n' anirà...
 Pero Devant la justícia,
 serà inútil.

Mer. He pensat
 un medi.

In. Perque ella's queda?

Mer. Perque ella's queda.

In. Noyam.

Mer. Casantha ab l'Andrèu.

In. (d'après)

Com!

Mer. Com t'ho dich, ab ell no hi ha
 que di si ella te o no paves
 à ningú... Tampoch vindran

à posà obstacles per ell...
La mare, com qu'es oritat
que's casa, 'o quedava quieta
y la noya ab tot desears
no's mon de casa ab nosaltres
y sortim de mals de cap.

In. Y'n Melcior?

Mer. Chisò ho proposo
per si no 'o pot realisar
aben Melcior, que per ore
va'b carro pe'l pedregal.

In. Y l'Andrenet?

Mer. L'Andrenet

deipemel per mi, aquest ray!
No li havrem de di dos cops.

In. Ya'l Deus habè confessat.
Y la Montserrat?

288

Mer. Ob aquesta,
si no'ns vol abandonar,
no li queda altre remey.

In. Ya veus quantas voluntats
hem d'uni perquè 'l teu somni
puga esdevenir una realitat!

Mer. L'obndrenet es bon minyo!...

In. No'm tens de convence pas.
La convensuda ha de se,
sobre tot, la Montserrat
que ella no vulgui deipar nos,
es una cosa, logrà
que's casi ab qui li digneim,

es un altre.

Mer.

Es l'únic plan.

per aconseguir los desitjos de tots.

En.

do plan prou es clà,

si depengues de nosaltres,

mes no'n depent.

Mer.

Ja neurós

sortim tot seguit de dubtes.

Si ella hi ve be... Montserrat.

(Cridant en direcció al

quarto.)

do no ja l'hem, anem
a buscar el si.

En.

Que ho veig mal

per trobar-lo.

Mer.

Si no 's prova

289

Enrich no 'l trobarém may.

Escena 13.^a

Lit. Montserrat.

=

Mon. Que 'm cridava, mare?

(Venint del quarto)

Mer.

Vina

has vist à X. Narcís?

Mon.

Si.

L'he vist y m'ha fet llegir
una carta...

Mer.

Ya sè... y quina

intencio tens?

Mon-

Decidida

à no mourem.

Mev-

¿Ya sabs bè.

que la carta diu?...

Mon-

Ya ho sè:

jo mateixa l'he llegida.

Mev-

Si no't casas, es segü.

qu' hauràs d'anar ten

Mon-

No ho creguin;

mentres vostès no me'n treguin.

Mev-

Nosaltres treurem a tu!

Nosaltres, qu'estem soprint

tan sobornament de pensa

que pòden fer ten anà!

Mon- Vanament estan patint.
Si jo no vull.

In- La Mey si.

Mon- La Mey! Maipo pòden creure?
Veyam qui es que m'indrà a treure

In- d'autoritat.

Mer- Vina. aquí

(Volgent la enverner.)

¿Perquè no tenim d'esposà
habenthi arreglo?

Mon-

(Ab amargura.)

Casantme!

passant per tot!... Humillontme!
que m' volen sacrificà?

Mer-

No't cases ab en Melcio

si no vols.

Mon-

Es per Demès.

Si no pot xi, ab ningú mes!
Que no ho venhen?

In-

¿Perque no?

Mon-

Per mi es l'amor una flor
que en lo cor neix encisera;
pren ufama ab tal manera
qu'altre no hi cap en lo cor.
Fins essent la flor martaída
no n'hi ha cap d'altre jamay.
perque ocupa tot l'espai
com quan hi tenia vida.
D'en el·leció mon amor es,
y si aquest sentiment mor,

mort y tot, en lo meu cor
no n'hi pot cabre cap mes.

En. Sentint un amor aixís
casatí, ja sabs qu'es tu.

Mon. No, que'l meu amor es sen
y no l'ha de fè infelís.

Yo no vull que'l malheipí
son pare, com ho faríai
jo no vull que ni un sol dia
ni un instant per mi sofreixi.

En. Aquestor es ta voluntat?

Mon. Y res la farà cedi.

En. Vindrás d'aríarten d'aquí!

Mer. No no estimas, Montserrat!
no no ho neguis, quan no vols

fe'l qu'has de fe per quedarte,
tant se te'n endona apartarte,
tant t'è fa deiparnos sols!

No pènsas que anànten tu
de tristesa hem de mori,

perque anànten tu d'aquí...
com si no hi quedès ningú.

Provarem per tot arreu

memorias tevas, a solas

fins contarem las rajolas

en que hi posavas lo peu:

y, vivrem, de cruels deliris.

los nostres pensamientos, presa,

que'ls recorto que fan tristesa

no son recorto, son martiris!!

272
¿Paguent calma tant torment,
no ho pàs? No us tens compassió!—
Si això fos estimació,
que fóra l'abominent!

Mon-

(abmarzament)

Mare, que Diu! Vostè'm mata,
causantme tant gran ofensa!
fora una vilesa immensa
en mi, sè en vostès ingrata!
Si estimo, ¿de qui ho he après?
Dels que m'han donat l'amor
Dels que han educat mon cor,
De nros pares, de vostès.
Amor, bontat y virtut
ho he après, ho he trobat aquí.

do crim mes horrible en mi
reia l'ingratitude!

Que no'ls estimo! Ben men!

De seguir que del seu l'abi
ha sortit aquesta agravi

contra mi, y vostè no'l ven.

Si aquesta l'uyta sostineh.
es perquè vegei tot hom

que só digne del bon nom

que porto... y de vostres t'ineh.

Oveguintha. L'actitut meua

es perquè m'he disposat

à prova ma dignitat

perque es la dignitat seua.

Mer- Donchs be no vol abandonar.

Mon. No.

In. La Rey es soberana
y's cunpleix lo qu'ella mana.

Mon. En mi no; no, 's cunplirà.

(Resoludament.)

In. Serà precís.

Mon. Per precís
que siga.

In. Sabs que una Rey,
fins ha d'obedir-la 'l rey.
com los Dèmies.

Mer-

(Veyent entrar à D. Narcís.)

D. Narcís!

Escena 14^a.

Xis. Y. Narcis.

=

Nar. Ven los quant! Crech que'n Melisó
(Entrant depressa.)

ve abson pare.

In-

(Entrant.)

Y. Just ve!

Nar. Los ving al cap del carré
y portan la direcció
aquesta.

In-

Perque serà!

Nar. Potsi haurà lograt al fi
convincel.

Mon-

(Abb Desconfiança)

Ca!

Nav-

Pot xè, xè!

ò simò, perque vindrà?

=

Escena 15^a

Xks. X. Just. Melcior.

=

Qu-

X. Just!...

(Saludant)

Just.

Senyors; ma vinguda
 aquí, 'ls causarà estranyesa.
 Me penso tenir enteresa

y are crech que l'he perdut
mes los pares per un fill
hem de fi moltes vegades
las cosas mes exposadas,
fins del nom nostre en perill.
Haventme manifestat
are mateix en el lloc
la formal resolucio
de casarse, - ja te edat
per sabè 'l que li convé,
- li he dit que tenint carrera,
si aqúer lo seu intent era,
fes ell, lo que volgués fè,
que's disposi casa seva,
puig contra 'l meu pare, vol

casarse, que jo tot sol
me quedoní a casa meua.

Mer. Vostè hi consent?

Murt. Hi consento

ab aquesta condició
per manifestalhi això
es per lo que aquí'm presento.
En Melcio m'ha demanat
que ls vingues a fè present
que d'ava 'l consentiment,
Yo, encare que so tildat,
si be que no'm mortifica,
de pare en eptrem sever,
he vingut aquí per fer
lo que 'l meu fill me suplica.

Mon. Yo, que d'una desunió
no vull se causa, Deh Di,
que jamay puch consenti
aïpis la mà de'n Melcís.

Mon. Si ell hi consent.

Mel.

(Implication.)

Montseerrat!

Mel. Has sentit qu'ell hi consent...

Mon. No ha d'esse un consentiment
per força, sino de grat.

(L. yira i 2. Ind.)

Vostè vol à n Melcís; ò veu

(Melcís o quida trist
d pensatu apoyat en

en illa.)

y ell à vostè: es natural;
 jo estimo à n'ell, com s'ho val,
 y à vostè com pare seu.

Y estimantlos à tots dos
 y estimantme també à mi,
 ¿vol que ls vingui à desuni
 casantme? Yora horrorós!

No: jo no vull è culpable
 del mal qu'ayò portaria
 no: si ho fis, fins jo m'indria
 à mi per despreciable.

Si del amor lo torment
 mata, pot è ho farà en mi;
 pero al menys: podrè mori
 sense cap remordiment.

Potrà hi ha qui enen, tal volta,

(Mirant a D^o ellevio)

que cap culpa jo tindria

y en la desunió deuria

dar-me tot hom per absolta.

No es aïpis; vostè no ignora

(A D^o Mint)

qui en tal desunió, per mes

que cap culpa jo hi tingues

oob jo la culpada fova,

Y ja que m'valen trobà,

lins sense culpa, dolenta,

no'n tinc prou en se ignoscenta

ho tinc de se y de semblà.

Just. Aprobo aquesta actitud

De vostè, molt atinada,
 y tant bè aquí l'ha esposada,
 que, creguirho, m'ha conuogut.
 pero ab tot, lo sentiment
 del cor, sabent lo que hi ha....

jo no puch, no dech donà
 de grat, lo consentiment.

Mer. Lo que hi hà!

Gust. Potze vostè
 ho ignora, com en Melcís,
 y si es aixís...

Mer. Ella, no.

(Parla liny at D. Gust.)

Mer. (qu'es lo que pot sapiguer!)

Gust. Donchs jo, que may he dubtat,

(A Montserrat.)

De vostè, que l'he mirada
sempre perdigue y honrada,
potse no hauria pensat
en lo que la gent diria
sobres de sa procedencia,
ya mes que ab certa prudencia
potse aipò may se sabria;
pero se que hi ha una mare
que la reclama, y aipò si
que m'fa posà sobre mi.
Ab aipò veig que o preparava
un escandol.

Mon-

No senyò,

los meus pares, aquí ls té.

X. Enrich.)

De prop d'ells may me moure

Just.- Si ella no vol.

Mon.- No vull jo.

Just.- Però això no evitarà
l'escàndol, molt al revés,
tindrà que saberse més
y tothom murmurarà.

Nar.- ¿Mes si jo li demostrava
que 'l tal escàndol no hi fóra?

En.- No pot é.

Mer.- No?

Just.- No senyora.

Nar.- Però si jo li provaba?

Obqueipa mare mateipa
tant sols ho podria di.

In- Donchs ella ho dir.

Just.

Com?

Nar-

(Donantli la carta)

Obqui.

(D. Just llegix.)

Es d'ella la carta obqueipa.
Obqui dir ella ben clà?

Que no vol se inconvenient

à que s'asse l'casament.

Elle resiguo a no parlar.

(Llegint la carta q

te d. Just.)

No vull treure la ventura

à ma filla.

En. Y aquí té.

Demostrot com no hi pot sè
l'escandol que's afigura.

Mon. Si vostè algun dia veu

(Al D. Naveis.)

à la que la carta eserin

(D. Gust sense

denegà la carta ab

interin.)

en nom meu poste li Dir,

ó en nom meu, si m'illo ho veu.

que jo fa mes de vint anys.

que D'ensà que sò en lo mon,

ja sé ls meus pares quin son!

quins han passat per mi a l'any
quins m'han donat alegria

(elles interès en?)

(Just.)

quins han consolat mas penas,
quins m'han donat a mans plenas
tot lo que a mi m'convenia.

Just. Y quant això li hagi dit

(Corrant la curta

a D. Narcís.)

pot alegrarli, qu'encara
li queda aquí un altre pare.

Mon. Si, D. Just?

(Abb alegria.)

Just.

(Semplicitat i delicat.)

H aquí un novit.³⁰⁰

Mel. Pare!

(Sortint de son abati-
ment.)

Mon. Gracias, Verge pura!

In. X. Just!

(Opretantli la mui)

Nav. bla fi ha sigut.

trunfadora la virtut.

Mel. I ha acabat tanta amargura!

Escena 16^a.

Dils. Andrenet.

Gust. Melció la rahó 't sobrava;
ton esculiment aprobo.

And. (Ve del carrí y
observa a D. Gust.)

(No sé: m sembla que no l trobo
tant serió com lo trobava.)

Donchs tot seguit a la trona
(Ab Montserrat y Melció.)

us sentirém bescantà.

Ab últim nos puch dona
à tots Dos l'enhorabona!

Mel. ¿No véus lo remey que ahí
vaig di que à tots envaria?

And. Més me Donas alegria
que si 't cassis ab mi.

Es un verrey encertat,
tothom veig qu'està content.

Mel. L'enderma del casament,

(A bndrenet.)

tots plegats a Montserrat.

(L' bndrenet se

frega las mans

de content.)

- Fi del drama -

